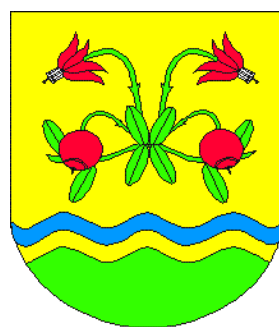

LAEVA VALLA ARENGUKAVA 2012-2025

Laeva 2011

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	4
1.1 Arengukava vajalikkus ja seadusandlus	4
1.2. Alusdokumendid	4
1.3. Arengukava koostamine	5
2. ÜLEVAADE VALLAST	5
2.1. Üldiseloomustus.....	5
2.1.1. Asukoht.....	5
2.1.2. Elanikkond, iive ja migratsioon	5
2.2. Juhtimine.....	7
2.2.1. Juhtimine, personal	7
2.3. Ettevõtlus	8
2.4. Tehniline infrastruktuur ja keskkond.....	8
2.4.1. Maafond ja loodusressursid	8
2.4.2. Planeeringud	8
2.4.3. Elamumajandus.....	9
2.4.4. Jäätmekäitlus.....	9
2.4.5. Valla teed	9
2.4.6. Side ja kommunikatsioon.....	10
2.4.7. Elektrivarustus ja välisvalgustus.....	10
2.4.8. Soojavarustus	10
2.4.9. Kanalisatsioon ja veevarustus	11
2.4.10. Heakord.....	11
2.4.11. Turvalisus.....	11
2.4.12. Keskkonnaseisund	12
2.4.13. Looduskaitse	12
2.5. Haridus	13
2.5.1. Alusharidus, lasteaed	13
2.5.2. Üldharidus.....	14
2.5.3. Erivajadustega laste koolitus	15
2.6. Kultuur ja sport	15
2.6.1. Raamatukogu	15
2.6.2. Kultuuri- ja huvitegevus	16
2.6.3. Seltsitegevus	16
2.6.4. Sporditegevus.....	16
2.6.5. Kontaktid sõprusvaldadega	16
2.7. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne.....	16
2.7.1. Tervishoid	16
2.7.2. Sotsiaalhoolekanne	16
3. ARENGUSTRATEEGIA JA EESMÄRGID	17
3.1. Laeva valla visioon 2025	18
3.2. Laeva valla missioon	18
3.3. Strateegilised eesmärgid	18
3.3.1. Elukeskkond ja tehniline infrastruktuur.....	18
3.3.2. Haridus.....	19
3.3.3. Külade ja külaliikumise arendamine.....	20
3.3.4. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne.....	21
3.3.5. Juhtimine ja haldus	21
3.3.6. Kultuur ja sport	22

3.3.7. Ettevõtlus	22
3.4. Sektorarengukavad.....	23
4. VALLA SWOT JA PROBLEEMIDE JÄRJESTUS	24
4.1. Laeva valla SWOT analüüs	24
4.2. Probleemid	24
5. Tegevuskava ja investeeringud 2012 – 2015.....	27
6. Eelarvestrateegia 2012-2015.....	28
6.1. Ülevaade majanduskeskkonnast	28
6.2. Laeva vallas majandusliku olukorra analüüs	30
6.3. Laeva valla põhitegevuse tulude prognoos	30
6.4. Laeva valla põhitegevuse kulude prognoos	31
6.5. Investeeringud 2012–2015.....	32
6.6. Finantseerimistehingud ja laenukohustused 2011-2015	32
7. ARENGUKAVA TÄITMISE JÄLGIMINE JA HINDAMINE.....	33
8. ARENGUKAVA AVALIKUSTAMINE, EDASINE MENETLEMINE JA VASTUVÕTMINE.....	34
8.1. Avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute arvestamine	34
8.2. Arengukava kehtestamine.....	34
8.3. Arengukava muutmine.....	34
9. LISAD.....	35
9.1 Kärevere ja Kämara külade koosoleku protokoll.....	35
9.2 Siniküla küla koosoleku protokoll	35
9.3 Laeva küla koosoleku protokoll.....	35
9.4 Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühma koosoleku protokoll	35
9.5 Valla arengu, ettevõtluse ja keskkonna töörühma koosoleku protokoll	35
9.6 Hariduse, kultuuri, spordi ja noorsootöö töörühma koosoleku protokoll	35

1. SISSEJUHATUS

1.1. Arengukava vajalikkus ja seadusandlus

Arengukava koostamise nõue ja vajadus tuleneb kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest (edaspidi KOKS), paragrahvi 22 lõike 1 punktist 7 ja paragrahvist 37.

Arengukava on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmäärke määrav ja nende elluviimiseks tegevusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele (KOKS § 37 lg 1).

Kohaliku arengu kavandamise tulemusena rahuldatakse kodanike vajadusi paremini, soositakse omaalgatust, valikuvõimalusi ja demokraatiat, mitmekesistatakse ja parandatakse kohalike teenuste kvaliteeti, mille tulemusena paraneb omavalitsuse tegevus.

Kohaliku omavalitsuse arengu võtmeks on piirkonna ressurssidel ja potentsiaalil põhineva sõltumatu arenguperspektiivi loomine. Üha tähtsamaks muutuvad kohalikus arengupoliitikas omavalitsuse konkurentsivõime, mis väljendub majandusliku, sotsiaalse ning kultuurilise järjepidevuse kindlustamises.

Kohaliku identiteedi selge sõnastamine, ressursipotentsiaali adekvaatne hindamine, kohalike teenuste soodustamine, tegevuste hea ruumiline planeerimine ning keskkonna, ettevõtluse, hariduse, transpordi, turismi jne kooskõlastatud arengupoliitika võimaldavad leida kogukonna tulevikuväljakutsetele vastamiseks loovaid lahendusi.

1.2. Alusdokumendid

Maastrichti lepingus (jõustus 01.11.1992) on püstitatud ülesanne saavutada ühtlane majanduslik ja sotsiaalne arengutase kogu Euroopas, vähendades erinevusi ning korvates põhilisi vajakajäämisi mahajäänud regioonide arendamise, struktuurse kohandamise ja probleemsete tööstuspiirkondade infrastruktuuri ümberkorraldamise kaudu. Eesti saab nimetatud ülesannete täitmiseks toetust Euroopa Liidu struktuurifondidest, mille tegevus lähtub neljast põhimõttest:

- kontsentratsioon – toetus sihtaladele;
- strateegiline planeerimine – Euroopa Liidu abi toetub arenguplaanidele;
- partnerlus – koostöö projektide väljatöötamisel, elluviimisel ja jälgimisel;
- lisandavus – Euroopa Liit finantseerib projekte täiendavalt abisaaja riigi omanusele.

Arengukavas planeeritu on vastavuses nii siseriiklike kui ka rahvusvaheliste arengupoliitiliste dokumentidega. Olulisteks alusdokumentideks on Tartu maakonna arengustrateegia, Laeva valla arengukava 2007–2013 ja olemasolevad sektorarengukavad.

1.3. Arengukava koostamine

Laeva valla arengukava 2012-2025 koostati koostöös kohaliku omavalitsuse spetsialistide, ettevõtjate ja elanikega.

Arutelud ja koosolekud toimusid:

Külakoosolekud:

Kärevere ja Kämara küla	16.06.2011. a
Siniküla küla	17.06.2011. a
Laeva küla	20.06.2011. a

Töörühmade koosolekud:

Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühm	04.08.2011. a
Valla arengu, ettevõtluse ja keskkonna töörühm	05.08.2011. a
Hariduse, kultuuri, spordi ja noorsootöö töörühm	08.08.2011. a

2. ÜLEVAADE VALLAST

2.1. Üldiseloostus

2.1.1. Asukoht

Laeva vald asub Tartumaa loodeosas Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee ümbruses. Valla pindala on 233,18 km². Pindalalt on Laeva vald suurimate hulgas maakonnas, suuremad on vaid Tartu ja Vara. Vald hõlmab osa Võrtsjärve nõost, ulatub kagus ja lõunas Emajõeni, läänes Pedja jõeni.

2.1.2. Elanikkond, iive ja migratsioon

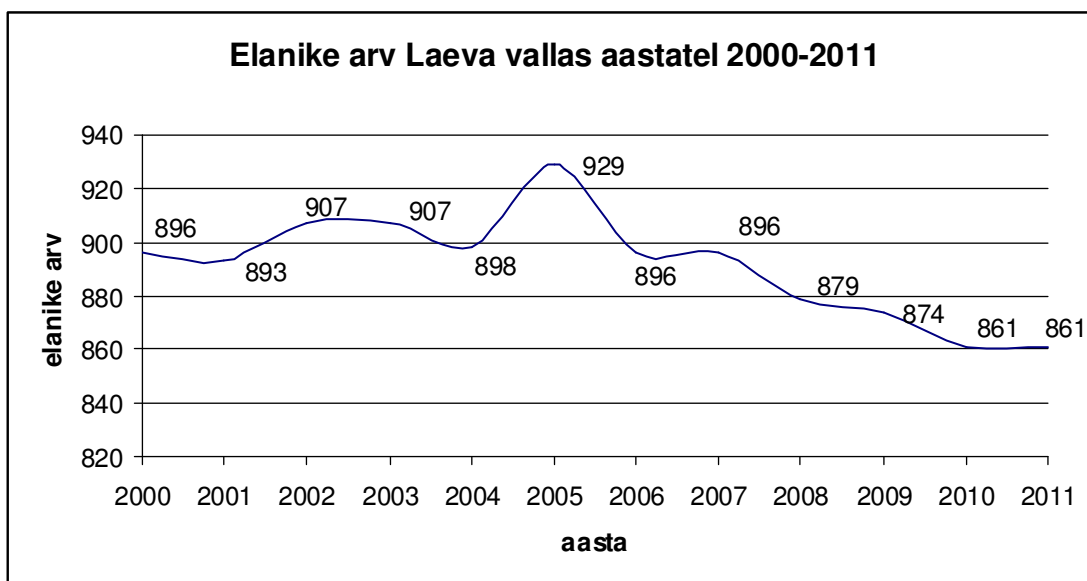
Elanike arv seisuga 01.01.2011 on 861 inimest, mis moodustab 0,57% maakonna rahvastikust.

Tabel 1. Alaliste elanike arv külade kaupa

Küla	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.01.2011
Kämara	40	39	36	35	38
Kärevere	161	155	159	161	156
Laeva	492	477	475	455	451
Siniküla	103	101	99	105	113
Valmaotsa	53	57	54	51	52
Väänikvere	42	44	47	48	47
KOV täpsusega	5	6	4	6	4

Elanike tihedus on 3,69 in/km², mis on väikseim Tartumaal. Vähem elanikke on 01.01.2011 seisuga vaid Peipsiääre (793 elanikku), Meeksi (671 elanikku) ja Piirissaare (101 elanikku) valdades.

Jooniselt nr 1 on näha, et alates 2006. aastast on toimunud rahvaarvu järkjärguline vähenemine. seisuga 01.09.2011 on Laeva valla elanike arv 844. Rahvaarvu vähenemise põhjusteks on nii negatiivne iive kui ka väljaränne.

Joonis 1. Laeva valla alaliste elanike arvu dünaamika (1. jaanuari seisuga):

Tabelis 2 on ära toodud Laeva valda registreeritud elanike arvu muutus nii iibe kui rände põhised aastatel 1998-2010.

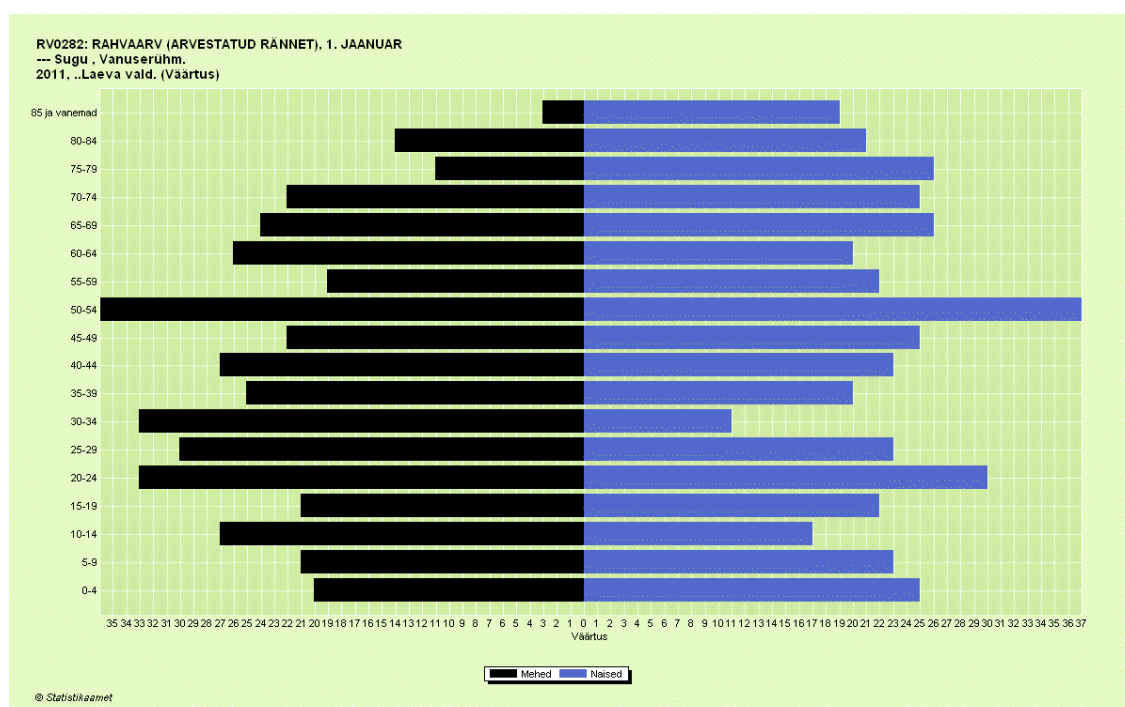
Tabel 2. Sünnid, surmad, ränded (sh tööjõu ränded): iive ja migratsioon

Aasta	Sünnid	Surmad	Saldo	Saabunud	Lahkunud	Saldo
1998	11	8	3	41	49	-8
1999	12	9	3	51	68	-17
2000	11	10	1	22	13	9
2001	12	17	-5	45	43	2
2002	10	8	2	48	36	12
2003	12	9	3	41	44	-3
2004	16	13	3	45	57	-12
2005	9	7	2	55	26	29
2006	2	18	-16	37	54	-17
2007	10	22	-12	27	32	-5
2008	16	11	5	24	34	-10
2009	15	7	8	27	48	-21
2010	12	11	1	43	44	-1

2011. aasta 1. jaanuari seisuga oli Laeva vallas mehi 51% ja naisi 49% elanikest. Laeva valla rahvastiku sooline ja vanuseline jaotus kajastatuna arvudes on toodud tabelis 3 ja rahvastikupüramiidina joonisel 2.

Tabel 3. Laeva valla rahvastiku sooline ja vanuseline jaotus aastatel 2009-2011

Aasta	01.01.2009			01.01.2010			01.01.2011		
Vanus	M	N	Kokku	M	N	Kokku	M	N	Kokku
0-6	30	45	75	32	31	63	30	33	63
7-16	46	55	101	43	37	80	45	46	91
17-20	32	33	65	26	26	52	22	17	39
21-65	259	225	484	285	238	523	284	241	525
66-80	49	68	117	50	67	117	47	66	113
81 - ...	5	27	32	3	23	26	8	22	30
Kokku	421	453	874	439	422	861	436	425	861

Joonis 2. Laeva valla rahvastikupüramiid 01.01.2011 seisuga (statistikaamet)

2.2. Juhtimine

2.2.1. Juhtimine, personal

Laeva vallavolikogu on 9-liikmeline ja moodustatud on 4 alalist komisjoni, millesse kuuluvad nii volikogu liikmed kui ka vallaelanikud väljastpoolt volikogu. Laeva vallavalitsus on 5-liikmeline.

Laeva Vallavalitsuses töötab 01.09.2011 seisuga 13 töötajat, kellest 8 on teenistujad ja 5 abiteenistujad.

Laeva vallal on 4 hallatavat asutust – Laeva Põhikool, Laeva Lasteaed, Laeva Kultuurimaja ja Laeva Rahvaraamatukogu.

2.3. Ettevõtlus

2011. aasta 1. septembri seisuga on äriregistri andmetel Laeva vallas registreeritud 112 juriidilist isikut, neist kaks aktsiaseltsi, 31 füüsilisest isikust ettevõtjat, 59 osühingut, 19 mittetulundusühingut ning üks täisühing. Peamised tegevusalad, millega ettevõtted tegelevad on põllumajandus (sh sea-, veise- ja teraviljakasvatus) ja metsandus. Veel tegeletakse autoremondi, transpordi, ehituse, piimatoodete tootmise ja erinevate toodete müügiga. Mitmed ettevõtted on tekkinud endise ühismajandi baasil.

Suurimateks ettevõteteks, kes Laeva vallas tegutsevad, kuid on mujal registreeritud, on Valio Eesti AS, kelle põhi tegevusala on piimatoodete valmistamine ja RMK Tartu Metskond, kelle põhitegevusalaks on riigimetsa hooldus.

Valla territooriumil tegutsevad mitmed talud. Nende peamiseks tegevusaladeks on põllumajandussaaduste kasvatamine ja müük, loomakasvatus jne.

2.4. Tehniline infrastruktuur ja keskkond

2.4.1. Maafond ja loodusressursid

Valla üldpind on 23318 hektarit. Sellest haritavat maad on 2772 ha, looduslikku rohumaad 814,3 ha, metsamaad 10 688,6 ha, õuemaad 40,8 ha ja muud maad 9002,3 ha.

Peamiseks maavaradeks, mida Laeva vallas leidub, on savi ja kruus. Savi varude täpse suuruse kohta uuringud puuduvad. Arvele on võetud Lõhmuse kruusakarjäär, kus kruusa aktiivseks tarbevaruks on määratud 187 000 m³ ja Kämara kruusakarjäär, mille kruusavarudeks hinnatakse 43 000 m³.

Olulisemaks loodusressursiks on Laeva vallas mets. Katastrisse kantud metsamaa pindala on 10 688,6 ha, millest 8642 ha kuulub riigile. Riigimetsa haldab Riigimetsa Majandamise Keskuse Tartumaa metskond.

2.4.2. Planeeringud

Laeva valla üldplaneering kehtestati Laeva vallavolikogu 25.08.2009 määrusega nr 79. Üldplaneering jõustus 01.09.2009. a. Detailplaneeringuid on algatatud 10, neist 6 on kehtestatud.

Algatatud detailplaneeringud:

- Kalda ja Toominga kinnistute planeering - eesmärgiks tööstuspargi, eramute ja korterelamute rajamine (Kärevere küla);
- Erika kinnistu planeering – eesmärgiks planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine (Kämara küla);
- Paisu kinnistu planeering – eesmärgiks ehitusõiguse andmine (Laeva küla);
- Väänikvere tee 5 planeering – eesmärgiks kinnistu jagamine ja ehitusõiguse andmine (Laeva küla).

Kehtestatud detailplaneeringud:

- Teevere kinnistu planeering – eesmärgiks õiguse andmine kolmekorruselise poolleiolev hoone ehitada neljakorruseliseks kortermajaks (Laeva küla);
- Pikavälja kinnistu planeering - eesmärgiks planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine (Kärevere küla);
- Uue Kastani kinnistu planeering - eesmärgiks planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine (Kärevere küla);

- Ado kinnistu planeering - eesmärgiks krundi sihtotstarbe muutmine ja täiendava ehitusõiguse andmine (Laeva küla);
- Arvo kinnistu planeering - eesmärgiks ehitusõiguse andmine (Laeva küla);
- Laeva savi kinnistu planeering - eesmärgiks kinnistu sihtotstarbe muutmine, ehitusõiguse määramine ja hoonestusala piiritlemine (Laeva küla).

2.4.3. Elamumajandus

Elamumajanduses on eesmärgiks luua tingimused, et kõigil vallakodanikel oleks võimalus rajada endale sobiv eluase.

Peale eramute on Laeva vallas ka korterelamud, neist Laeva külas 8 korterelamut. Siniküla külas on kolm korterelamut ja Kärevere külas üks korterelamu. Enamjaolt on moodustatud korteriühistud.

Laeva vallale kuuluvad Laeva külas Väänikvere tee 7 asuv korterelamu, 2 korterit teistes Laeva külas asuvates korterelamutes (Masti tee 10-2, Masti tee 4-20) ja 5 korterit Sinikülas Siniküla tee 11 asuvas korterelamus (korteriid nr 1, 2, 3, 4 ja 7)

Majandussurutisest tingituna on elanikkonna sissetulekud vähenenud, millest lähtudes lähiaastatel ilmselt olulist uute eramute ehitamist ette näha ei ole. Põhirõhk peaks jääma olemasolevate elamute säilitamisele ning kaasajastamisele.

Probleemiks on kehvast tehnilises seisukorras olev elamufondi teenindav infrastruktuur ja vähene munitsipaalramufond noortele peredele ja majanduslikes raskustes inimestele.

2.4.4. Jäätmekäitlus

Laeva vallas kehtestati vallavolikogu 29.01.2008 määrusega nr 53 Laeva valla jäätmehoolduseeskiri. Jäätmehoolduseeskirja kohaselt on kõigil ehitistega kinnisasja omanikel, kelle territooriumil tekib prügi (jäätmevaldajatel), kohustus korraldada jäätmete nõuetekohast käitlemist. Jäätmevaldajate poolt on jäätmevedu tellitud kolmelt jäätmeveoettevõtjalt (seisuga märts 2011): Ragn-Sells AS, AS Veolia Keskkonnateenused ja AS Jõgeva Elamu.

Laeva vallas ei toimu hetkel korraldatud jäätmevedu, kuna jäätmeseaduse tähenduses ei laiene korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustus kohaliku omavalitsuse üksusele, mille haldusterritooriumil elab vähem kui 1500 inimest. Laeva vallal on kavas teha koostööd teiste omavalitsustega, et korraldada valla territooriumil korraldatud jäätmevedu.

Laeva vallas on liigiti kogutud jäätmeid võimalik tasuta paigutada konteineritesse, mis asuvad Siniküla, Laeva, Valmaotsa ja Kärevere külas. Laeva külas Laeva kaupluses ja Laeva postipunktis on vanade patareide kogumiskastid. Valmaotsa külas asub ka vanapaberi ning papi konteiner. Vallale kuuluvatel haljasaladel ja kalmistul tekkivaid aia- ja pargijäätmeid kompostitakse Laeva kalmistul asuvas kompostimiskohas.

Suurjäätmete jaoks tellitakse vallavalitsuse poolt kevaditi suurjäätmete kogumine ja äravedu. Ohtlike jäätmete äraandmist tuleb korraldada sarnaselt suurjäätmete kogumisega.

2.4.5. Valla teed

Laeva vallas on teid kokku 153 km. Kohalikke maanteid on 51 km, metskonna teid 102 km (Riiklik Teeregister, 2011). Valda läbivad suurematest ühendusteedest Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa asfaltkattega põhimaantee, Kärevere-Kärkna asfaltkattega tugimaantee ning Rootsi-Laeva-Siniküla asfaltkattega ja Sepa-Koogi-Laeva kruusakattega kõrvalmaanteed. Kohalikud maanteed on suuremas osas kruusakattega. Suurima liikluskoormusega teelõiguks on Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaantee,

mis on ka heaks ühendusteeks Tartu linnaga. Maakonnakeskusesse Tartusse (kesklinna) on Laeva küla keskusest *ca* 27 kilomeetrit (Regio).

Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteest ida poole on Laeva vald kaetud üsna tiheda teedevõrgustikuga. Lääne pool asub Alam-Pedja looduskaitseala ning seal teedevõrgustik peaaegu puudub.

Riigimaanteede ja Tartumaa metskonna teede seisukord on rahuldav, kuid remonti vajavad valla omandis olevad kohaliku tähtsusega teed.

2.4.6. Side ja kommunikatsioon

Telefonside tagamiseks on Laeva vallas telefoni analoogjaam, mida opereerib Elion Ettevõtte AS. Analoogjaamast digitaaljaamaks muutmine on võimalik aastaks 2014, kui valmib Kärkna-Kärevere-Laeva-Puurmani-Pikknurme optilise kaabli (valguskaabli) võrk. Mobiilside levialaga on Laeva valla territoorium kaetud kõikide mobiilside teenust pakkuvate operaatorite poolt (EMT, Tele-2, Elisa, Bravocom). Internetiga liitumise võimalust pakuvad kõik Eestis tegutsevad mobiilsideoperaatorid, Sonictest OÜ ja Eesti Energia AS.

Vallal on oma kodulehekülj ja regulaarselt ilmub valla infoleht „Vallakaja“. Kohalike elanike jaoks on raamatukogus avatud avalik internetipunkt.

Teadete edastamiseks vallaelanikele kasutatakse lisaks valla kodulehele ja infolehele (ilmub kuus korda aastas) ka teadetetahvleid, mis asuvad Laeva, Kärevere ja Siniküla külades.

2.4.7. Elektrivarustus ja välisvalgustus

Tartu maakonnas on realiseeritud elektrienergia jaotuse järgi Laeva valla osakaal 3,2 %, millega asume maakonna valdade seas 11. kohal. Trafopunkte on valla territooriumil 26, neid hooldab Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ.

Tartumaa elektrivõrkude arendamiseks koostatud arengukava näeb ette valla territooriumil asuvate trafopunktide renoveerimise või uute mastalajaamade väljaehitamise. Trafopunktid võib tinglikult jagada kaheks: üks osa saab toite Põhja-Eesti ja teine Lõuna-Eesti kõrgepingevõrgust. Seega on põhimõtteliselt võimalik vastavate keskpingeliinide väljaehitamiseiga tõsta suuremate objektide käidukindlust. Keskpingeliinide trasside praegused asukohad on energiakadude majandusliku otstarbekuse seisukohalt ja looduslikke iseärasusi arvestades optimumilähedased. Igal aastal tuleb investeeringute nimekiri uuesti ülevaatamisele, et korda saaksid kohad, mis on hetkel eluliselt kõige tähtsamad. Põhirõhk trafopunktide ehitamise kõrval on tehnilise ressursi ammendumise piiri saavutavate liinide renoveerimisel.

Laeva vallas on kasutuses *ca* 40 välisvalgustit, millest osa on amortiseerunud ja vajab väljavahetamist. 2007. aastal rajati Laeva külla Rootsi-Laeva-Siniküla kõrvalmaantee ja Väänikvere tee äärde uus välisvalgustussüsteem.

Siniküla külas on kasutusel kaheksa valgustit, mis on osaliselt amortiseerunud ja vajavad väljavahetamist.

Kärevere külla Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa maantee äärde rajati 2007. aastal välisvalgustus (22 välisvalgustit), mis oluliselt suurendab liiklusohutust pimedal ajal.

2.4.8. Soojavarustus

Laeva külas puudub tsentraalküte, kasutatakse lokaalseid küttekoldeid. Laeva Põhikoolis, spordihoones, kultuurimajas ja ambulatooriumis töötavad maaküttel

põhinevad katlamajad. Aastane keskmine elektrikulu on sõltuvalt talvedest 50 000 kWh. Sooja vee vajaduse rahuldavad elektriboilerid.

Lasteaed-külakeskuses (ühes hoones vallavalitsus, lasteaed, raamatukogu ja postipunkt) kasutatakse 1998. aastal ehitatud kergel kütteõlil töötavat 160 kW võimsusega katlamaja, millega on lahendatud nii hoone kütmine kui ka sooja vee tootmine.

Laeva külas asuvate korterelamute küttesüsteemid on lahendatud lokaalsete katlamajadega. Teistes Laeva valla külades – Siniküla, Väänikvere, Kärevere, Valmaotsa ja Kämara - on kõigil majapidamistel ja ettevõtetel oma küttesüsteemid. Tsentraalseid küttesüsteeme Laeva vallas käesoleva arengukava kehtimise perioodil plaanis rajada ei ole.

2.4.9. Kanalisatsioon ja veevarustus

01.08.2010. a võttis AS Emajõe Veevärk üle ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni opereerimise Laeva küla tiheasustusosalal. Laeva küla reoveekanaliseerimine ja joogiveetorustik rekonstrueeriti 2011. aastal. Laeva küla reovesi juhitakse isevoolsena reoveepuhastisse, mille koosseisu kuulub kaks 1400 m² biotiiki. Reoveepuhasti on ehitatud 1979. a ning rekonstrueeriti samuti 2011.

Laeva külas on kolm sügavveepumbamaja, neist kaks on ühes süsteemis (üks pumbamaja on aktiivses kasutuses, teine on varuks) ja üks eraldi. Kasutatakse malm-, raud- ja plasttorustikke.

2011. aastal rajati Siniküla korterelamude tarbeks SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projektirahade toel puurkaev, mis tagab puhta joogivee 50 leibkonnale.

Kärevere külas ühiskanalisatsioon puudub, arenguperspektiive silmas pidades oleks mõistlik süsteem välja ehitada.

2.4.10. Heakord

Elukeskkonna parendamiseks tuleb enam tähelepanu pöörata heakorrale. Selleks on välja töötatud heakorranõuded ja tõhustatakse järelevalvet nõuete täitmise üle. Laeva vald toetab igati kõiki algatusi, mis on suunatud valla välisilme parandamiseks. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata valla territooriumil asuvate muinsuskaitseobjektide säilitamisele ja heakorrastamisele. Probleemiks on lagunevad ehitised, mille omanikud ei hoolitse oma vara eest.

2.4.11. Turvalisus

Laeva valda teenindab politseikonstaabel, kes tuleb kohale väljakutse korral. Politseikonstaablil on vallavalitsuses asuvas kabinetis kindlad vastuvõtuajad. Konstaabli tegevuse kaudu peab olema tagatud avalik kord valla territooriumil. Mõned korterelamud on liitunud naabrivalve liikumisega.

Laeva vallas on olemas vabatahtlik päästekomando. Lõuna-Eesti Päästkeskuse andmetel (2008. a) on Laeva valla territooriumil 14 toimivat tuletõrje veevõtu kohta.

Tabel 4. Tuletõrje veevõtu kohad Laeva vallas

Jrk	Asustusüksus (küla)	Aadress	Nimetus	Maht m ³	Viida olemasolu	Aastaringsest kasutatav	Seisukord
1	Laeva	Laeva kaupluse juures	Jõgi	Piiramatu	EI	EI	Korras
2	Laeva	Oliveri	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
3	Siniküla	Siniküla 51	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
4	Siniküla	Kase	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
5	Väänikvere	Laeva-Koogi 4km	jõgi	piiramatu	Ei	Ei	Korras
6	Valmaotsa	Tapila	vee-hoidla	60 m ³	Jah	Jah	Korras
7	Valmaotsa	Mäeotsa	vee-hoidla	600 m ³	Jah	Jah	Korras
8	Kärevere	Kallaste	tiik	500 m ³	Ei	Ei	Korras
9	Kärevere	Kärevere töökoja	tiik	200 m ³	Ei	Ei	mitte korras
10	Kärevere	Mäe-Ojari	tiik	300 m ³	Ei	Ei	Korras
11	Kämara küla	Kärevere-Kärkna mnt T41, km 0-4, 9	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
12	Kämara küla	Endira	tiik	300 m ³	Ei	Ei	Korras
13	Kämara küla	Erida kinnistu	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
14	Laeva küla	Käro	tiik	200 m ³	Ei	Ei	mitte korras
15	Laeva küla	Käro	tiik	200 m ³	Ei	Ei	Korras
16	Laeva küla	Aiu	vee-hoidla		Jah	Jah	Korras

2.4.12. Keskkonnaseisund

Laeva vallas suuri keskkonnaprobleeme pole. Põhilisteks reostusallikateks on intensiivne põllumajandus ja kanaliseerimata reovesi. 2011. aastal rekonstrueeriti reoveepuhasti ning kanalisatsioonitorustik, mis vähendab oluliselt Laeva jõe keskkonnareostuse riske.

Kuigi üldine põldude väetamisest tulenev reostuskoormus on vähenenud, tuleks ettevõtetal kasutusele võtta kaasaegsem tehnoloogia läga käitlemiseks. Hetkel laotatakse läga Laeva külas ja selle ümbruses olevatele põldudele, millega kaasnev ebameeldiv hais häirib ümbruskonna elanikke. Põllumajandusettevõtted peavad tootmisel pöörama tähelepanu heade põllumajandustavade järgimisele, s.t üldtunnustatud tootmisvõtted ja viisid, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale (sh ei häiri ümberkaudsete elanike igapäevast elutegevust).

2.4.13. Looduskaitse

Laeva vallas leidub looduslikult unikaalseid paiku, mis on huvipakkuvad potentsiaalsetele loodusturistidele. Vallas paikneb osa Alam-Pedja looduskaitsealast,

kuhu on ehitatud vaatetorn ja rajatud õpperada koos ümbrust tutvustavate tahvlitega. Tänu looduskaitseadustest tulenevatele piirangutele pole seal inimtegevus soositud ning seepärast on paljud ressursid tänini kasutamata. Tulenevalt oma puutumatuses meelitab looduskaitseala kooliekskursioonide kõrval ligi ka teistest riikidest pärit ökoturiste ning loodushuvilisi.

Lisaks Alam-Pedja looduskaitsealale jääb Laeva valla territooriumile ka Kärevere linnuhoiuala (Natura 2000 ala), Kärevere looduskaitseala, Raja-Kärevere hoiuala ja Väänikvere metsise hoiuala.

Kaitse alla on võetud ja kaitse-eeskirjad on kehtestatud järgmistele püsielupaikadele:

- Siniküla sireda säärsambliku ja sõrmja tardsambliku püsielupaik, II kategooria samblikuliikide püsielupaigana Siniküla külas;
- Siniküla must-toonekure püsielupaik Siniküla külas;
- Murru must-toonekure püsielupaik Kärevere külas;
- Aruvälja suur-konnakotka püsielupaik Valmaotsa külas;
- Ringtee kanakulli püsielupaik Valmaotsa külas.

Need alad on I ja II kategooria kaitsealuse liigi püsielupaiga säilitamiseks. Selleks koostatakse kaitseteatised, mis saadetakse kinnistute omanikele, kus näidatakse ära täitmisele kuuluvad nõuded.

2.5. Haridus

2.5.1. Alusharidus, lasteaed

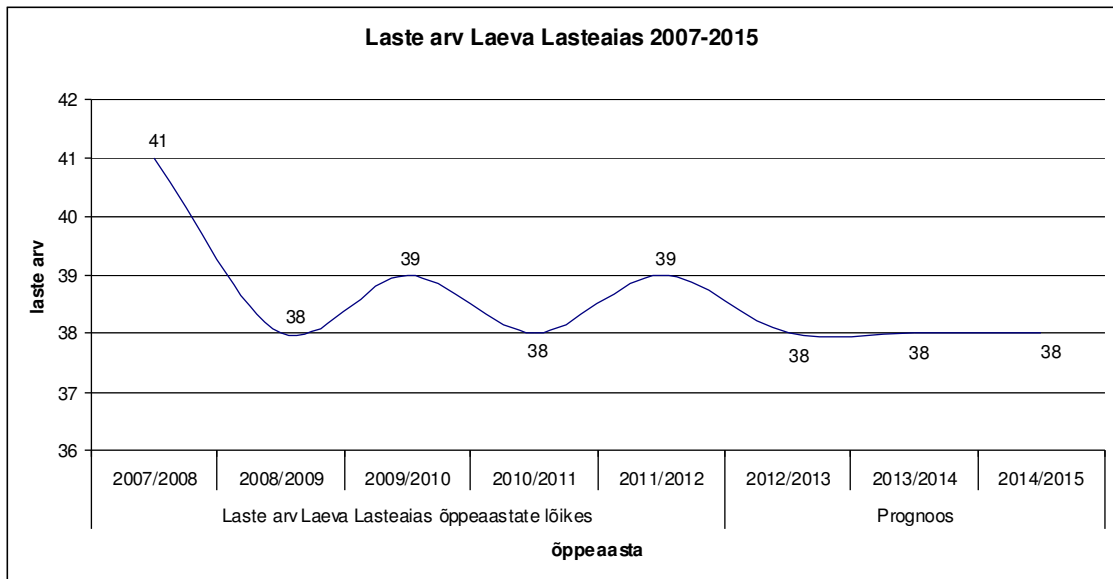
Kahe liitühmaga Laeva Lasteaed on Laeva valla munitsipaalomandis töötav õppeasutus, kus võimaldatakse eelkooliealistele lastele alushariduse omandamist ja päevast hoidu. Lasteaial on oma õppekava ja palju aastatepikkuseid traditsioone - üritusi ja pidusid, mis annavad lasteaiale oma näo ning võimaluse lastele koos peredega aktiivselt osaleda tegevustes väljaspool tavapäraselt rutiini.

Lasteaial on suur õueala, mis pakub rikkalikult võimalusi laste õuesoleku aega mitmekesiselt sisustada.

Tabel 5. Laste arv Laeva Lasteaias õppeaastate lõikes

Laste arv Laeva Lasteaias õppeaastate lõikes											Prognoos	
2001/2001	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
22	31	32	39	40	38	41	38	39	38	39	38	38

Jooniselt 3 on näha, et laste arv õppeaastate lõikes väga palju ei muutu. 2007/2008 õppeaastal käis lasteaias 41 last. Järgneval õppeaastal toimus küll lasteaias käivate laste arvu vähenemine, kuid hetkeks on saavutatud stabiilne 38/39 kasvandiku olemasolu, mis võimaldab jätkata kahe rühmalise lasteaiana.

Joonis 3. Laeva Lasteaias käivate laste arvu dünaamika (õppeaastate lõikes)

Lasteaia kasutuses on kaks rühmaruumi, saal ja abiruumid. Lasteaias töötab 2011. Aasta seisuga kaksteist töötajat. Toimib Hea Alguse süsteemi õpe. Viieliikmelise (kolm lapsevanemat, üks pedagoog, üks vallavalitsuse esindaja) hoolekogu töös osaleb lisaks liikmetele veel lasteaia direktor .

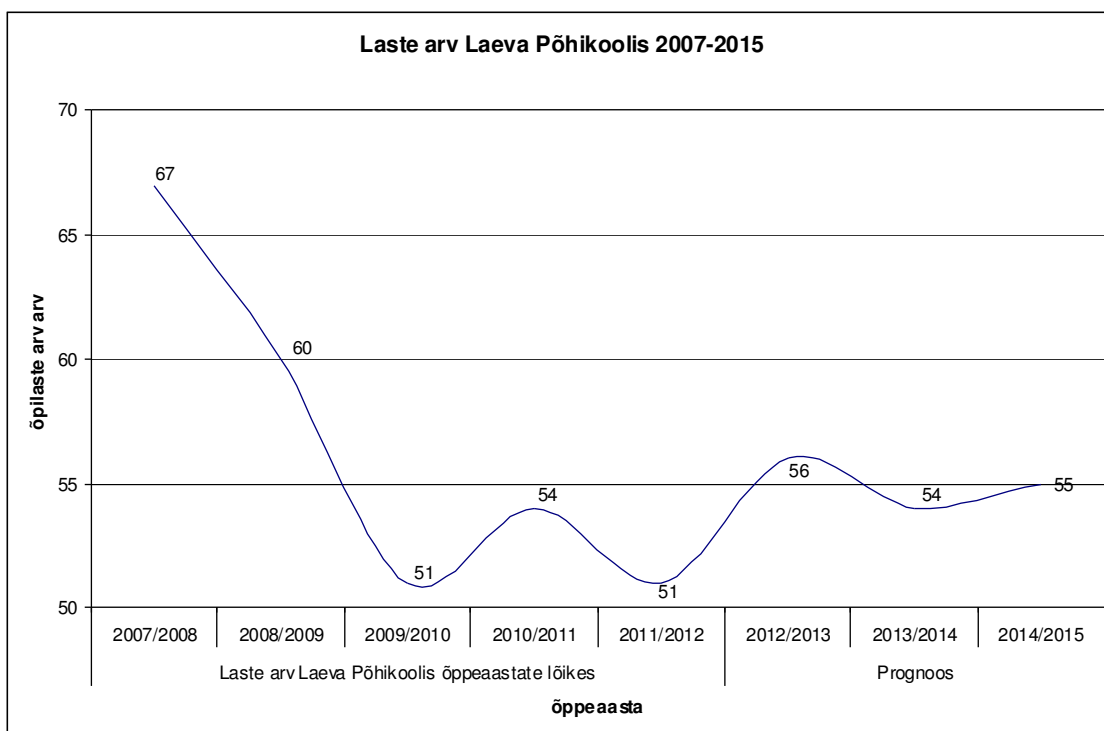
2.5.2. Üldharidus

Laeva vallas asub üks kool – Laeva Põhikool. Koolis õppis 01.09.2011. a seisuga 51 õpilast. Avatud on üheksa klassikomplekti. Alates 2009. aasta sügisest toimub õpe liitklassides. Koolis töötab viisteist õpetajat.

Tabel 6. Õpilaste arv Laeva Põhikoolis õppeaastate lõikes

Laste arv Laeva Põhikoolis õppeaastate lõikes					Prognoos		
2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015
67	60	51	54	51	56	54	55

Jooniselt 4 on näha, et 2007. aastast alates on toimunud Laeva Põhikoolis õppivate laste arvu vähenemine. Hetkel on Laeva Põhikooli õpilaste arv vaadeldava perioodi madalaim, kuid prognoosid näitavad väikest tõusu. Õpilaste arvu vähenemise põhjustena võib välja tuua negatiivse iibe, elanikkonna väljarände ning laste paigutamise teistes omavalitsustes asuvatesse koolidesse.

Joonis 4. Laeva Põhikoolis õppivate laste arvu dünaamika (õppeaastate lõikes)

Kool asub kahekorruselises telliskivihoones, mis on valminud 1934. aastal. Koolimaja on osaliselt remonditud, kuid rekonstrueerimist vajavad nii katus kui ka osad klassiruumid (sh on vaja välja ehitada käsitöö ja kodunduse klass), samuti on vaja kaasajastada osa tahvlistest ning mööblit.

Õpilaste toitlustamine toimub Laeva lasteaed–külakeskuses. Alates 1997. aastast viiakse samas hoones selleks otstarbeks sisustatud õppetöökojas läbi poiste tööõpetuse tunde. Kehalise kasvatuse tunde viiakse läbi 1987. aastal valminud spordihoones, mis soojustati ja varustati nõuetele vastava kütte- ja ventilatsioonisüsteemiga aastal 2007.

2.5.3. Erivajadustega laste koolitus

Raskema puudega lapsed käivad spetsiaalsetes koolides, kus nende arenguks on loodud vajalikud tingimused. Vald toetab rahaliselt erikooli vajavate laste koolitamist.

2.6. Kultuur ja sport

2.6.1. Raamatukogu

Raamatukogu asub lasteaed–külakeskuse ruumides. Töö raamatukogus on reglementeeritud vastavate seadustega.

Raamatukogu ruumides asub vallaelanikele tasuta kättesaadav avalik internetipunkt. Tasuda tuleb vaid printimise ja paljundamisteenuse eest vastavalt Laeva Vallavalitsuse poolt kehtestatud hinnakirjale. Raamatukogu komplekteerimine toimub regulaarselt üks kord kuus tellimuse alusel. Raamatukogus on kohapeal kasutamiseks kodulooline materjal, mida kogutakse ja süstematiseeritakse pidevalt. Laeva Rahvaraamatukogu on Tartumaal ainuke raamatukogu, kus on olemas kodulooline kartoteek ja seda alates 1868. aastast. Arvestades raamatukogu kasvavate vajadustega on perspektiivne avaramate ruumide leidmine.

2.6.2. Kultuuri- ja huvitegevus

Kultuurielu ja huvitegevust korraldab Laeva kultuurimaja. Kultuurimaja on võetud tööle palgaline kultuurimaja juhataja, kes juhendab ka erinevaid huviringe. Hetkel tegutsevad kultuurimajas lauluklubi, seltskonnatantsu ring, võimlemise ring, laste laulu-, mängu ja tantsuring, rahvatantsuringid lastele ja täiskasvanutele ning näitering.

Laeva küla keskusesse vallale kuuluvale maale on noorte eestvedamisel rajatud püstkoda.

Aktiivne kultuuritegevus toimub ka Laeva Põhikoolis kus tegutsevad erinevad huvialaringid. Peamiseks eesmärgiks on kasvatada lastest igakülgset arenenud noored inimesed, kes jääksid koduvalda elama ning lööks aktiivselt kaasa kohaliku elu arendamisel.

2.6.3. Seltsitegevus

Laeva vallas on mitmeid mittetulundusühinguid: Laeva Taluselts, Laeva Maanaiste Selts, Kärevere Jahiselts, Laeva Jahiselts, Laeva Pensionäride Selts, Laeva Kultuuriselts, MTÜ Siniküla Arenguselts, MTÜ NOPE, MTÜ Kärevere-Kämara külaselts. Vallas on ka mittetulundusühingu Kodukant Tartumaa liikmeid.

2.6.4. Sporditegevus

Laeva külas on 1987. aastal valminud spordihoone, kus on võimalus harrastada pallimänge, maadlust, kergejõustikku ja kasutada jõusaali ning lauamängude tuba. Spordihoone on õpilaste käsutuses esmaspäevast reedeni kell 8.00-17.00, õhtustel aegadel kell 19.00-21.00 saavad spordihoonet kasutada Laeva vallas elavad või töötavad spordihuvilised.

Spordihoone juures on asfaltkattega korvpalliplats ning jalgpalliväljak. Korvpalliplats rekonstrueeriti 2011. a, jalgpalliväljak vajab samuti rekonstrueerimist. Korraliku staadioni olemasolu võimaldab mängida jalgpalli ja korraldada seal nii spordi-, meelelahutus- kui ka kultuuriüritusi. Sinikülla rajati aastal 2011 universaalspordiväljak.

Arvestades vallas elavate spordihuviliste arvamusega ja rahaliste võimalustega, tuleks põhitähelepanu pöörata olemasolevate sportimisvõimaluste säilitamisele ja arendamisele. Tulevikuperspektiivis võiks Laeva vallas olla kergliiklustee jalgratta- ja rulluisuspordi ohutuks harrastamiseks.

2.6.5. Kontaktid sõprusvaldadega

Toimub tihe suhtlemine Puurmani vallaga, mis asub nagu Laeva valdküla endises Kursi kihelkonnas. Ühisüritustena on traditsiooniliseks saanud kahe valla spordivõistlused.

2.7. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

2.7.1. Tervishoid

Vallas osutatakse perearstiabi ja hambaravi vallale kuulavas ambulatooriumi hoones. Perearst ja hambaarst teenindavad ka Laeva Põhikooli ja Laeva Lasteaia lapsi. Eriarstide kättesaadavuse peamiseks probleemiks on regulaartranspordi vähesus ja pikad järjekorrad Tartu eriarstide juurde.

2.7.2. Sotsiaalhoolekanne

Sotsiaalhoolekande korraldamine põhineb valla sotsiaal- ja noorsootööjuhi ning sotsiaalkomisjoni töö, kuhu on kaasatud ka perearst.

Vastavalt volikogu poolt kehtestatud korrale annab vald ka erinevaid sotsiaaltoetusi.

Hetkel Laeva vallas riikliku toimetuleku toetuse saajad puuduvad. Puudega inimesi on ca 120, neist umbes pooled vajavad igapäevast kõrvalabi, mida osutavad nende pereliikmed.

Tulenevalt vajadustest tagab vallavalitsus mittetoimetulevatele inimestele elamispinna. Plaanis on Väänikvere tee 7 elamus elutingimuste parendamine ja sotsiaalmaja väljaarendamine.

Perede toimetulematuse põhjustest olulisemad on töötus, tervislik seisund, alkoholism ja perede lagunemine. Töötuse põhjuseks on osaliselt suutmatust sammu pidada uute nõudmistega tööle ja kutseoskustele. Töötutele tuleb vahendada ümber- ja täiendkoolituste võimalusi ja leida vahendid hädavajaliku taastusravi osaliseks kompenseerimiseks.

Laeva vallas puudub hooldusraviasutus. Vajadusel kasutatakse teistes omavalitsustes paiknevate hooldekodude teenuseid. Kui hooldusravi vajaval isikul ei ole lähedasi, kes aitaksid kanda hooldekodus elamise kulusid, kantakse kohamaksumuse puudujääv osa valla eelarvest.

Vallas elab suhteliselt palju üksikuid vanureid, kes vajavad iga aasta järjest rohkem hooldusabi. Majapidamiste hajutatuse, elamute seisukord, kütteprobleemid, ebapiisav transpordiühendus, teenindusasutuste asukohad ainult Laeva küla keskses ning arstiabi vajadus tingivad üha suurema koduhoolduse vajalikkuse.

Koduteenused on isikule kodustes tingimustes osutatavad teenused, mis aitavad tal harjumuspärasel keskkonnas toime tulla. Teenuste osutamine kodutingimustes on tunduvalt odavam kui hooldamine hoolekandetasutustes ja sellega säilib abivajajale ka harjumuspärane keskkond.

Vallas töötab sotsiaalhooldustöötaja, kelle ülesandeks on abistada-hooldada hetkeseisuga kolme vanurit. Vajadusel tuleks ta toime kuni 10 isiku abistamisega.

3. ARENGUSTRATEEGIA JA EESMÄRGID

Strateegia on pikaajaliste eesmärkide, nende saavutamise põhiteede ja -printsipiide kogum, millele tugineb konkreetne tegevuskava ja finantseerimine.

Strateegia peab vastama järgmistele küsimustele:

- kus me tahaksime olla teatud aja möödudes (visiooni loomine ja üldeesmärgid)?
- milline on organisatsiooni vajalikkus ja kasulikkus (missioon)?
- kus me oleme (olukorra kaardistamine)?
- kuidas me jõuame soovitud olukorrani (probleemide kaardistamine ja tegevuskava koostamine)?
- milliseid konkreetseid samme on selleks tarvis teha (tegevuskava finantseerimine)?

Arengukava koostamisel ei ole järgitud küsimustikus antud järjekorda, st on alustatud „tagant ettepoole“ – kaardistatud valdkondade probleemid, millega paralleelselt koostati ülevaade vallast. Seejärel formuleeriti võtmevaldkondade strateegilised eesmärgid ning koostati tegevuskava mudel, mida jooksvalt täiendati. Viimase tegevusena formuleeriti visioon ja missioon ning fikseeriti lõplik tegevuskava koos finantseerimisskeemiga.

Käesolevas arengukavas on toodud protsessi tulem vastavuses strateegilisele küsimustikule, suunaga üldiselt detailsusele.

3.1. Laeva valla visioon 2025

Aastal 2025 on Laeva vald elujõulise elanikkonnaga, haridust ja ettevõtlust väärtustav, haldussuutlik ja koostööaldis omavalitsus.

3.2. Laeva valla missioon

Laeva valla missioon on läbi kvaliteetse avaliku teenuse osutamise luua oma kogukonna liikmetele parimad võimalused kaasaegseks ja turvaliseks elukeskkonnaks, hariduse omandamiseks ning majandusliku heaolu saavutamiseks.

3.3. Strateegilised eesmärgid

Strateegilised eesmärgid on oluliste tegevuste ja protsesside kogum, mis on valla arengu aluseks. Allpool on toodud kavandatavate tegevuste põhisuunad, millest lähtub konkreetse tegevuskava koostamine ja finantseerimine.

SWOT'ist ja ühisarutelude tulemusel on selgitatud arengut mõjutavad põhitegurid. Põhitegurid (edaspidi valdkonnad) on hinnatud kümnepallisüsteemis ja määratud selle alusel nende olulisus (prioriteet) valla elus:

Arengutegur/võtmevaldkond	Hinnang
▪ Elukeskkond ja tehniline infrastruktuur	I
▪ Kool ja haridus	II
▪ Külad ja külaliikumine	III
▪ Tervishoid ja sotsiaaltoetamine	IV
▪ Haldus ja juhtimine	V
▪ Kultuuri ja sporditegevus	VI
▪ Ettevõtlus	VII
▪ Asukoht	VIII

Valdkondade prioriteetsus on aluseks lühi- ja pikemaajaliste tegevuskavade ning finantseerimiskeemi koostamisel, andes põhjendatud aluse ühe või teise valdkonna/tegevuse eelistatud kajastamisele eelarves.

3.3.1. Elukeskkond ja tehniline infrastruktuur

Antud valdkonnas kavandatavate tegevuste üldiseks eesmärgiks on infrastruktuuri kitsaskohtade kõrvaldamise ning piirkonna atraktiivsuse tõstmise kaudu Laeva valla üldise säästva ja tasakaalustatud majandusarengu toetamine.

Tehnilise infrastruktuuri põhitähelepanu on suunatud külade veevarustuse (trassid, kaevud), kanalisatsiooni, reoveepuhastuse ja energiavarustuse (elektrienergiaga varustamine, välisvalgustus) kaasajastamisele ning prügikäitlemise väljaarendamisele. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata teede korrashoiule ja üldisele heakorrale.

Põhieesmärgid elukeskkonna ja tehnilise infrastruktuuri valdkonnas ning eesmärkide realiseerumiseks vajalikud tegevused

Eesmärk: vee- ja kanalisatsioonirajatiste korrastamine

Tegevused:

- kanalisatsioonisüsteemi rajamine Kärevere ja Siniküla külla;
- tsentraalse veevarustuse rajamine Kärevere külla.

Eesmärk: elukeskkonna atraktiivsemaks ja turvalisemaks muutmine

Tegevused:

- Laeva jõge ja paisjärve puhastamine ja Laeva jõe äärde suvitusala rajamine;
- välisvalgustuse korrastamine Laeva, Siniküla ja Kärevere külades;
- külaplatside ja laste mänguväljakute rajamine Laeva, Siniküla ja Kärevere küladesse;
- koostöös politseiga suurema tähelepanu pööramine kuritegevuse ennetustööle laste ja täiskasvanute seas;
- kergliiklusteede rajamine Laeva-Siniküla, Laeva-Rootsi rist-Kärevere, Kärevere-Kärevere kooli teelõikudele;
- noortekeskuse loomine;
- noortele *skate*-pargi rajamine Laeva külla.

Eesmärk: üldise heakorra parandamine

Tegevused:

- iga-aastase „Kauni Kodu“ konkursi korraldamine;
- jäätmekäitluse parandamine, prügimajanduse kaasajastamine (erinevat liiki ja taaskasutatava olmeprügi konteinerite paigaldamine ja ohtlike jäätmete kogumise organiseerimine), korraldatud jäätmeveo rakendamine Laeva valla territooriumil;

Eesmärk: ühistranspordi sujuv toimimine

Tegevused:

- meetmete rakendamine ühistranspordi toimimiseks vastavalt elanike vajadustele;
- vallaelanike paremaks teenindamiseks uue väikebussi soetamine.

3.3.2. Haridus

Laeva Põhikool säilitatakse põhiharidusasutusena. Maaelu mõjutavad paljud tegurid ja on selge, et maakoolil on selles süsteemis väga oluline osa. Kui tahame säilitada elu külas, tuleb kooli hoida. Kooli sulgemine põhjustaks ettevõtlike noorte lahkumise ja kogu piirkonna elu taandarengu. Vaatamata õpilaste arvu suhtelisele vähenemisele, ei peeta õigeks põhikooliosa sulgemist.

Kooli juhtkonna põhiülesanne on tagada õppekvaliteet ja võrdsed võimalused hariduse omandamiseks. Kaaseesmärgina nähakse vajadust arendada õpilaste konkurentsivõime suurendamist tööturul läbi mitmekesiste huviharidusvõimaluste pakkumise.

Laeva lasteaed võimaldab lapsele parimat alusharidust, eesmärgiga kujundada endaga hästi toimetulevad isiksused, kes on hoolivad ja on lugupidavad ümbritsevate inimeste ning keskkonna suhtes.

Põhieesmärgid haridusvaldkonnas ning nende eesmärkide realiseerimiseks vajalikud tegevused

Eesmärk: kvaliteetse põhihariduse omandamise võimaldamine Laevas

Tegevused:

- kaasaja nõuetele vastava õpikeskkonna ja töövahendite tagamine;
- koolimaja ning spordiväljaku renoveerimine;
- õpilaste huvitegevusega tegelemise võimaluste mitmekesistamine;
- lastevanematega õpikvaliteedi parendamiseks ja jooksvate probleemide lahendamiseks aktiives koostöö tegemine (vanematele mõeldud õppepäevad, arenguestlused, Laeva vallas elavate ja mujal õppivate mittepõhikoolialiste õpilaste toetamine).

Eesmärk: kvaliteetse alushariduse tagamine kõigile eelkoolialistele vallakodanikele

Tegevused:

- lasteaia koha tagamine kõigile lasteaiaaalistele lastele;
- lasteaed ja selle õueala kaasajastamine ja renoveerimine;
- vajadusel täiendava lasteaiarühma avamine (sõimerühm).

3.3.3. Külade ja külaliikumise arendamine

Külade ja külaliikumise arendamise eesmärgiks on parandada elukeskkonna kvaliteeti ning atraktiivsust läbi kohaliku aktiivsuse suurendamise ja mittetulundussektori arendamise. Toetada ja tugevdada omaalgatust, koostöötahet ning sotsiaalseid suhteid, arendada sotsiaalset ja tehnilist infrastruktuuri. Parandada külade välisilmet ja erinevate teenuste kättesaadavust külaelanikele.

Põhieesmärgid külade ja külaliikumise arendamise valdkonnas ja tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

Eesmärk: aktiviseerida külaliikumist ja suurendada kogukondlikku aktiivsust

Tegevused:

- külade arengukavade elluviimisele kaasaaitamine;
- külavanema statuudi väljatöötamine ja vajadusel valimiste läbiviimine;
- mittetulundusühingute ja kohaliku omavalituse vahelise koostöö aktiviseerimine;
- MTÜ-de toetamine omaosaluse leidmisel erinevatel projektikonkurssidel raha taotlemisel.

Eesmärk: parandada erinevate teenuste kättesaadavust külaelanikele

Tegevused:

- Siniküla saunale ja klubile väljundi leidmine ning renoveerimine;
- Kärevere talukoolile väljundi leidmine ning hoone renoveerimine.

3.3.4. Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

Tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna arendamise eesmärgiks on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ennetamine ja leevendamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine, samuti sotsiaalhoolekandesüsteemi arendamine, sotsiaalselt vähekindlustatute abistamine, noorte preventioonitöö korraldamine.

Üks omavalitsuse põhiülesandeid on abistada elanikkonda, kes ei tule enesega toime - töötud, eakad, puuetega inimesed ja vanemliku hoolitsuseta lapsed.

Sotsiaalhoolekande ülesandeks on isikule või perekonnale toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isiku sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohandumisele kaasaaitamine.

Prioriteetsed arengusuunad sotsiaalteenuste osas on sotsiaalnõustamine, koduteenused, eluasemeteenused ja hooldamine perekonnas. Kaudselt aidatakse kaasa tööpuuduse vähendamisele, aidates suurendada töötajate teadmisi, oskusi ja kohanemisvõimet.

Põhieesmärgid tervishoiu ja sotsiaalhoolekande valdkonnas ja tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

Eesmärk: sotsiaalhoolekandesüsteemi parendamine

Tegevused:

- valla sotsiaalhoolekandesüsteemi teenuste mitmekesistamine;
- koduhooldusteenuste osutamise täiustamine ja arendamine;
- eakatele jätkuvalt võimaluse andmine valla transpordiga vajalike sõitude tegemiseks;
- valla munitsipaalkorterite üürimine vähekindlustatutele;
- Väänikvere tee 7 elamus elutingimuste parendamine ja sotsiaalmaja väljaarendamine
- vanemliku hoolitsuseta ja järelvalveta jäänud laste, puuetega inimeste ja vähekindlustatud perede toetamine nii majanduslikult kui ka moraalselt;
- valla halduses olevates hoonetes ja territooriumil puuetega inimestele liikumistingimuste loomine;
- inimeste omaalgatuse toetamine.

Eesmärk: tervisliku elukeskkonna tagamine

Tegevused:

- esmatasandi arstiabi saamise võimaluse tagamine;
- terviseprofili koostamine ja järjepidev uuendamine;
- vabariikliku alkoholismi ja narkomaania ennetusprogrammi järgimine;
- uute vallakodanike vastuvõtu korraldamine (vastäändinud).

3.3.5. Juhtimine ja haldus

Juhtimise ja halduse valdkonna eesmärkideks on juhtimise kvaliteedi parandamine, avalike teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning ühtlustamine. Vajalik on tagada avalike teenuste ning nõuande kõrge kvaliteet, milleks tuleb viia läbi vajalikke täiendkoolitusi ametnikele. Täiendada tuleb kohaliku nõuande mitmekesisust (ettevõtlusalane teave). Parendada tuleb heakorra tagamisega seotud ametnike ja struktuuride tegevust.

Põhieesmärgid juhtimises ja halduses ning tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

Eesmärk: valla juhtimise kvaliteedi parandamine

Tegevused:

- ametialase teenindamise kiiremaks ja paindlikumaks muutmine;
- suhtlemiskultuuri parendamine;
- ettevõtluse ja piirkonna arendamise prioriteetide määratlemine;
- koostöö tegemine arenduse ning informatsiooni ja kogemuste vahetamise osas.
- ametnike koolitamine

Eesmärk: infovahetuse parandamine

Tegevused:

- kord kvartalis külades koosolekute korraldamine;
- vallaelanikega interaktiivse infovahetussüsteemi loomine;
- valla elu-olu igakülsem kajastamine Vallakajas ja väljaande perioodilisuse tagamine;
- valla veebilehe täiustamine ja parendamine.

3.3.6. Kultuur ja sport

Kultuuri- ja spordivaldkonnas on vajalik arendada kohalike elanike jaoks huvitegevust ja -haridust soodustavat keskkonda ning toetada kohalikul initsiatiivil ja algatusel põhinevaid tegevusi. Eesmärgid on suunatud huvihariduse ja sotsiaalsete suhete arendamisele ja koostööle sektoriasel põhimõttel (ühised kultuuri- ja spordiüritused). Kaudselt toetavad planeeritavad tegevused ka töökohtade loomist, täiendavaid sissetulekuid ja suurendavad üldist majandusliku aktiivsuse kasvu maapiirkonnas.

Põhieesmärgid kultuuri ja spordi valdkonnas ning tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

Eesmärk: kultuuri tarbimise ja spordi harrastamise võimaluste parendamine

Tegevused:

- kultuurimaja ja huvitegevuse arendamine;
- olemasolevate sportimisvõimaluste säilitamine ja arendamine (muuhulgas viia lõpuni spordiväljaku murukatte uuendamine);
- raamatukogu inventari jätkuv kaasajastamine ja uute ruumide kohandamine;
- uute sportimisvõimaluste leidmine (kergliiklusteed, matkarada);
- ülevallaliste ürituste traditsioonide jätkamine ja uute traditsiooniliste ürituste algatamine.

3.3.7. Ettevõtlus

Ettevõtluse elavdamiseks on vaja aktiivsemalt toetada ettevõtete kasvu ja uute töökohtade loomist, pakkudes ettevõtluseks vajalikku oskusteavet ja informatsiooni. Samuti tuleb luua tingimusi ja osutada abi potentsiaalsetele ettevõtlusega alustajatele. Arvestades piirkonna suhteliselt ühekülget (põllumajandus) ettevõtluse arengut, tuleb aidata kaasa maaettevõtluse mitmekesistamisele (mahepõllumajanduse arendamine, alternatiivettevõtluse, maaturismi toetamine jne) ja sellega kaasnevale uute töökohtade tekkele.

Valla üheks strateegiliseks suunaks on ettevõtluse arenguks võimalikult heade tingimuste loomine ja selle toetamine kaudselt. Ühtlasi tuleb parendada piirkonna tehnilist infrastruktuuri, sh soodustada elamumajanduse arendamist eesmärgiga meelitada Laeva valda elama noori ja aktiivseid inimesi. Elanikkonna kasv annab hoogu ettevõtluse mitmekesisustumisele ja arengule üldisemalt.

Turismiettevõtluse arendamise esmaseks eesmärgiks on olemasoleva potentsiaali parem ärakasutamine.

Põhieesmärgid ettevõtluse valdkonnas ning tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

Eesmärk: ettevõtluse arendamine

Tegevused:

- ettevõtluse ja piirkonna arendamise prioriteetide määratlemine;
- ettevõtjatega mitmekülgse koostöö arendamine;
- kohalikele elanikele tööhõive võimaluste tutvustamine Laeva vallas (info Laeva valla territooriumil asuvate ettevõtete vabades töökohtades kohta kajastamine valla veebilehel);
- ettevõtjate klubiõhtu korraldamine;
- parimate ettevõtjate tunnustamine;
- kaugtöökeskuse loomine;
- koostöös ettevõtjatega Laeva valla kasutamata ressursside väljaselgitamine;
- infrastruktuuri arendamine välisinvesteeringute kaasamiseks.

Eesmärk: turismiettevõtlusele kaasaaitamine

Tegevused:

- kohalike ettevõtjate julgustamine osutamaks vajalikke teenuseid (toitlustus, majutus, kalapüügivahendite, paatide jalgrataste laenus jm).
- Laeva valla vaatamisväärsuste tutvustamine valla kodulehel;
- kaasaegse puhkepiirkonna või -keskuse väljaarendamine;

3.4. Sektorarengukavad

Omavalitsustel lasub seadusega kohustus koostada valla sektorarengukavad, mis peavad kuuluma valla arengukava koosseisu, olles samas suhteliselt iseseisvad dokumendid. Laeva vallas on kehtiv „Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava“. Lasteaia ja Laeva Põhikooli arengukavad uuendatakse koos valla arengukavaga ning koostamist vajab valla jäätmekava, terviseprofiil ja eelarvestrateegia.

4. VALLA SWOT JA PROBLEEMIDE JÄRJESTUS

4.1. Laeva valla SWOT analüüs

<p>TUGEVUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ asukoht (Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee); ▪ Tartu linna lähedus; ▪ atraktiivne looduskeskkond (Alam-Pedja looduskaitseala); ▪ suur metsaressurs; ▪ hea maaviljakus; ▪ sotsiaalsete infrastruktuuride olemasolu; ▪ arenenud ettevõtlus; ▪ tihe teedevõrk; ▪ kõrge tööhõive; ▪ rahu ja vaikus. 	<p>NÕRKUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ väike rahvaarv ja rahvastiku tihedus; ▪ eraldatus maakonna teistest valdadest; ▪ kohalike ressursside minimaalne kasutamine; ▪ Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee asukoha halb kasutus; ▪ ettevõtlike inimeste vähesus; ▪ kvaliteetse tööjõu puudus; ▪ elanike passiivsus; ▪ ajaloolise elanikkonna vähesus; ▪ turismi sessoonsus; ▪ investorite vähesus; ▪ kehv ühistranspordi ühendus Tartu ja Tallinnaga; ▪ jäätmemajandus.
<p>VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ asukoha parem ärakasutamine (ettevõtluse arendamisel); ▪ kohalike ressursside ärakasutamine; ▪ investorite kaasamine ja ettevõtluse arendamine; ▪ Tartu magala; ▪ turism (Alam-Pedja looduskaitseala); ▪ turvalisuse suurendamine; ▪ noorsootöö arendamine; ▪ põllumajanduse arendamine; ▪ Euroopa Liidu struktuurfondide kasutamine; ▪ konkurentsivõimelise haridussüsteemi loomine. 	<p>OHUD</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vananev rahvastik ja noorte väljaränne; ▪ väikekülade väljasuremine; ▪ haldusreform; ▪ looduskeskkonna täisehitamine; ▪ loodusreostus; ▪ töötuse kasv; ▪ laste arvu vähenemine; ▪ alkoholism.

4.2. Probleemid

TEEMA, ALATEEMA	PROBLEEMID
Sotsiaalvaldkond ja tervishoid	
Tervishoid, üldarstiabi	Laeva Perearstikeskus vajab remonti,
Terviseedendus	Puudub valgustatud suusarada ning korralik ujumiskoht
Sotsiaalhoolekanne	Liikumispuudega inimestel puudub juurdepääs vallaasutustele

	Puudub päevakeskus vanuritele ja erivajadustega inimestele
	Puudub õpilaskodu probleemsetele õpilastele
Elukeskkond	Puudub noortekeskus
Külad	
SINIKÜLA	“Klubi” ja saun vajavad väljundit ning remonti
	Veevarustus ja kanalisatsioon puudulik
	Puudub laste mänguväljak ja “külaplats”
	Välisvalgustus puudulik
KÄREVERE ja KÄMARA KÜLA	Kärevere kortermajas veevarustus ja kanalisatsioon puudulik
	Puudub “külaplats”
	Kärevere talukool vajab väljundit ja remonti
LAEVA	Välisvalgustus halb
	Puuduvad avalikud puhkepingid
	Jõekallas ja ujumiskoht halvas seisundis
	Puudub matkarada Laeva jõe kaldal
Ettevõtlus	
Elamufond	Munitsipaalelamufondi halb seisukord
Ettevõtlus-nõustamine	Ettevõtlusalase kompetentsi vähesus vallas
Tööjõud	Oskustöötajate vähesus
Haridus	
Kool	Kooli peasissekäik vajab uuendamist
	Puudub käsitöö- ja kodunduse klass
	Klassiruumi põrand vajab remonti
	Tööõpetuse klass vajab remonti (võimalus rajada spordihoone vabale pinnale)
Lasteaed	Õueala vajab ümberplaneerimist ning teed rekonstrueerimist
	Inventar, mööbel amortiseerunud
	Ruumid vajavad täiskapitaalremonti
Kultuur ja sport	
Sport	Kooli staadion ja spordiväljak vajavad kaasajastamist
Kultuurimaja	Inventar kultuuritegevuse arendamiseks ebapiisav
Raamatukogu	Inventar vajab uuendamist
Tehniline infrastruktuur ja keskkond	
Jäätmekäitlus	Prügimajanduse kaasajastamine (olmeprügi sorteerimiseks konteinerite paigaldamine ja ohtlike jäätmete kogumine, taaskasutatavate jäätmete kogumise laienemine)
Paisjärv	Laeva paisjärv vajab tervendamist
Kanalisatsioon	Siniküla küla ja Kärevere küla reoveesüsteemide ehitamine,

	Kärevere küla joogivee süsteemi rajamine
Teed	Teed vajavad vastavalt teehoiukavale tolmuvabaks muutmist
	Puuduvad kergliiklusteed, matkaradade vähesus
Päästeteenistus	Tuletõrje tugikomando vajab säilitamist
Külade üldvalgustus	Laeva ja Siniküla külades üldvalgustus on puudulik ning vajab uuendamist
Juhtimine ja haldus	
Valla jätkamine Laeva vallana	Identiteet vajab säilitamist

5. Tegevuskava ja investeringud 2012 – 2015

Tabel 7. Tegevuskava ja investeringud 2012-2015

TEGEVUS	RAHASTAMINE					PRIORI- TEETSUS	RAHASTAMISE ALLIKAD
	2012	2013	2014	2015	2016- 2025		
HARIDUS							
Koolimaja remont - I etapp	32 000					4	Vald+projektid (EAS)
Koolimaja remont - II etapp		16000					Vald+projektid
Klas siruumi ümberehitus					x		Vald+projektid
Staadioni rekonstrueerimine					x		Vald+projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	32 000	16 000	0	0			
KOOLIELNE KASVATUS (LASTEAED)							
Lasteaia remont - I etapp					x		Vald+projektid
Kööginõõbli uuendamine					x		Vald+projektid
Õueala rekonstrueerimine	41986					3	Vald+EAS
<i>Investeeringud kokku</i>	41986	0	0	0			
RAAMATUKOGU							
Raamatukogu remont - I etapp					x		Vald+projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	0	0	0	0			
KULTUURIMAJA							
Inventari soetamine					x		Vald+projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	0	0	0	0			
TEHNILINE INFRASTRUKTUUR							
Üldvalgustuse parendamine					x		Vald+projektid
Kanaliseerimise ja veetrasside väljaehitamine					x		Vald+projektid
Valla teede rekonstrueerimine	28121	20898	15000	15000			Vald
Matkaradade rajamine					x		Vald+projektid
Kergliiklustee rajamine				180000			Vald+projektid
Laeva jõe ja paisjärve puhastamine		x	x				Projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	28121	20898	15000	195000			
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE							
Perearstikeskuse rek - I etapp	6570					1	Vald
Perearstikeskuse rek - II etapp					x		Vald+projektid
Väänikvere tee rekonstrueerimine			200000				Vald+Projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	6570	0	200000	0			
KÜLAARENG							
Mänguväljakute rajamine					x		Projektid
Kärevere kooli renoveerimine					x		Projektid
Siniküla sauna renoveerimine					x		Projektid
Laeva külas saun- puhkekeskuse rajamine					x		Projektid
Noortekeskuse loomine					x		Projektid
<i>Investeeringud kokku</i>	0	0	0	0			
JUHTIMINE JA HALDUS							
Uue bussi soetamine	4000	4000	4000	4000			Vald
Internetiühenduse käitmisvõime parendamine	10000	40036,88				2	Laeva vald, Puurmani vald, EAS
<i>Investeeringud kokku</i>	14000	44036,88	4000	4000			
KOKKU	122 677	80 935	219 000	199 000			

6. Eelarvestrateegia 2012-2015

Eelarvestrateegia on arengukava osa ja seda menetletakse koos arengukavaga. Arengukava ja eelarvestrateegia peavad moodustama ühtse terviku ning eelarvestrateegiat tuleks käsitleda arengukava finantsplaanina.

Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja kavandatavate tegevuste finantseerimise planeerimiseks. Eelarvestrateegias esitatakse informatsioon arengukava eesmärkide täitmiseks kavandatavate olulisemate tegevuste maksumuse kohta.

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on üldises plaanis tagada omavalitsuse finantspoliitika jätkusuutlikkus: positiivne eelarvetulem, reserve olemasolu, piisav laenuteenindamise- ja investeerimisvõimekus. Käesoleva eelarvestrateegia kontekstis võib öelda, et Laeva valla eelarve tulude kogumaht on majanduslanguse tingimustes vähenenud ning seega ei ole lähiaastatel võimalik rääkida piisavast investeerimisvõimest. Laeva vald suudab tegeleda vaid kõige olulisemate investeeringutega, mis on seotud otseselt avalike teenuste pakkumisega. Arendustegevusteks, mis oleksid suunatud ettevõtluse arendamiseks ja tulubaasi kasvatamiseks, vahendeid ei jätku. Täiendavate laenude võtmine toimub Rahandusministeeriumi loal EL toetusrahade kasutamise omafinantseeringu tagamiseks.

Valla finantsolukorra parandamise eesmärgil on oluline kasutada maksimaalselt EL toetusrahasid, mitte teostada investeeringuid pikaajaliste laenude baasil. Tihendada tuleks koostööd teiste kohalike omavalitsustega ühisprojektide koostamiseks ja ellu viimiseks.

Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt nelja eelseisva eelarveaasta kohta.

Laeva valla eelarvestrateegia on Laeva valla arengukavas 2012-2025 sätestatud tegevuste elluviimiseks.

Valla eelarvestrateegiat uuendatakse iga aasta 1. oktoobriks koos arengukava ülevaatamisega, täpsustades nelja eelseisva aasta kavasad. Täpsustuste aluseks on uuendatud arengu- ja tegevuskavad.

6.1. Ülevaade majanduskeskkonnast

Alljärgneva ülevaate koostamisel on kasutatud Rahandusministeeriumi veebilehel avaldatud informatsiooni.

2011. aastal algas riigis tervikuna majanduse ja maksustatava tulu tõus. Rahandusministeeriumi kevadiste prognooside kohaselt kasvab majandus keskmiselt 7% aastas, sügiseks on prognoos alandatud 4%-le. Majanduskasvu prognoos 2012. aastaks on 3%, 2013. aastaks 3,3% ja järgnevateks aastateks 3,5%.

Majanduslanguse põhi jäi 2009. aasta III kvartalis. SKP aastased muutused pöördusid positiivseks 2010. aasta teises kvartalis ning mulluseks majanduskasvuks kujunes 3,1%. Kogu 2010. aasta jooksul kasvutempo kiirenes. Sellele vaatamata jäi SKP tase 2007. aasta tipuga võrreldes *ca* 10% madalamaks. Olukord tööturul paraneb kiiresti, kuigi on ikkagi puudus kvalifitseeritud tööjõust.

Investeeringute aastakasv taastus 2010. aasta lõpus, kuid nende tase on endiselt väga madal (2011. aasta I kvartalis 58% kriisieelsest tipust). Kodumajapidamiste eluasemeinvesteeringute langus on peatunud. Nii ettevõtted kui leibkonnad on alates 2009. aasta algusest stabiilselt vähendanud laenujääki ning uute laenude maht on varasemaga võrreldes väga madal.

Tarbijahinnad tõusevad 2011. aastal 4,9%, 2012. aastal 2,8% ja 2013. aastal 3,1%. 2011. aastal tõusis elektri hind. Pidevalt tõuseb kütuse hind, mis kajastub toodete ja

teenuste hindades. Kõige rohkem on kallinenud toit, mille arvele jääb ligemale pool aastasest tarbijahindade tõusust. 2013. aasta alguses aset leidva elektrituru täieliku avanemise tõttu tarbijahindade tõus ajutiselt kiireneb. Prognoosiperioodi lõpus tarbijahindade tõus aeglustub, kuid jääb kõrgemaks eurosoonitasemega võrreldes sissetulekute ja hinnatasemetega jätkuva ühtlustumise tõttu.

Majandusaktiivsuse suurenemine on kaasa toonud tööjõunõudluse märgatava kasvu, kus majanduse kasvutempo kiirenedes ja töömahtude suurenedes on ettevõtetele tekkinud üha suurem vajadus lisatööjõu järele. 2011. aasta kokkuvõttes on oodata hõivatute arvu suurenemist 2010. aastaga võrreldes kokku ca 33 tuhande inimese ehk 5,8% võrra. Edasistes arengutes hõive kasv aeglustub, ulatudes 2012. aastal 1%ni. Tööpuudus on saavutatud kõrgetasemest eelneva aasta alguses oluliselt vähenenud. Tööjõunõudluse suurenedes alaneb töötuse määr 2011. aastal 12,3%ni ning 2012. aastal 11,2%ni. Prognoosiperioodi lõpuks alaneb tööpuuduse määr 7,6%ni.

Töökoormuse suurenemisest ning ettevõtete finantsseisu paranemisest tulenev keskmine kuupalga kasv käesoleval aastal jätkub, ulatudes 4,8%ni. Lisaks on teatud tegevusalade puhul sissetulekuid kasvatavaks teguriks tööjõu nappus ning vajadus hoida spetsialistide motivatsiooni. 2012. aastal kasvab keskmine brutokuupalk 5,0% ning prognoosiperioodi lõpuks kiireneb 5,5%ni. Reaalpalk püsib käesoleval aastal võrreldes eelmise aastaga samal tasemel, kuid järgmisel aastal kasvab 2,2% ning 2015. aastaks ulatub kasv 2,7%ni. Töövõljalikuse reaalkasv alaneb käesoleval aastal 1,1%ni, kuid hakkab järgnevatel aastatel taas kiirenema, ulatudes prognoosiperioodi lõpuks 2,7%ni.

2011. aasta valitsussektori eelarveülejätk ulatub prognoosi kohaselt 0,2%ni SKPst. Peamiseks ülejäägi tekitajaks on sotsiaalkindlustusfondid ning kohalikud omavalitsused. Järgnevatel aastatel on oodata eelarvepositsiooni pidevat paranemist ning jõudmist prognoosiperioodi lõpuks 1%se ülejäägini.

2011. aasta maksukoormuseks kujuneb 32,4%, mis jääb 2012. aastal samale tasemele. Edasistel aastatel maksukoormus alaneb. Prognoositav majanduskasvu struktuur on muutunud ekspordikesksemaks, mis on maksulaekumistele vähem positiivset mõju omav, kui näiteks eelkõige tarbimisest tulenev majanduskasv. Seetõttu vähendab maksukoormust järgnevatel aastatel ka nominaalse SKP kiirem kasv võrreldes maksulaekumiste kasvuga.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist aastatel 2011–2015 mõjutavad muudatused tulumaksuseaduses:

- ametiühingu liikmemaksude ja õppelaenu intresside tulust mahaarvamise kaotamine alates 1. jaanuarist 2010 (mõju laekumisele alates 2011. aastast);
- investeerimiskonto loomine alates 1. jaanuarist 2011 (mõju laekumisele alates 2012. aastast);
- tulumaksusoodustuse ülempiiri langetamine 3196 €-lt 1920 €-le alates 1. jaanuarist 2012 (mõju laekumisele alates 2013. aastast);
- töötuskindlustusmaksu määra vähendamine 3,9%ni (2,6% töövõtja ja 1,3% tööandja) alates 1. jaanuarist 2013;
- tulumaksu määra vähendamine 20%le alates 1. jaanuarist 2015.

Teised maksumuudatused:

- tubakaaktsiisi tõstmine 10% alates 1. jaanuarist 2013;
- soojustootmiseks kasutatava põlevkivi aktsiisi tõstmine (0,3 eurot/GJ kohta) alates 1. jaanuarist 2013;
- sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osale lae kehtestamine 4 000 € ületavalt töötasult alates 1. jaanuarist 2014.

6.2. Laeva vallas majandusliku olukorra analüüs

Laeva vald on finantsiliselt heal järjel. Konservatiivne eelarvepoliitika on aidanud üle saada raskustest majanduslanguse ajal ja tagada vallale seadusega pandud ülesannete täitmine.

Maksutulude laekumise vähenemise põhjusteks on maksumaksjate arvu vähenemine ja ülekantava tulumaksu % alandamine.

2009. aastal võrreldes 2008. aastaga vähenes vallale ülekantav tulumaks 25,1%, maksumaksjate arv vähenes samal perioodil 8,5%. 2009. aasta teisest kvartalist vähendas riik omavalitsustele kantava tulumaksu protsendi 11,4-le.

2011. aastal algas maksutulu mõõdukas tõus. Tulude kasvu mõjutab töökohtade arvu ja maksumaksjate arvu suurenemine Valla omanduses on Lõhmuse kruusakarjäär, mis on 5 aastaks renditud äriühingule. Olenevalt kaevandamise intensiivsusest laekub ka kaevandamisõiguse tasu.

Eelolevat eelarvestrateegia perioodi jätkatakse samuti konservatiivse eelarvepoliitikaga. Laeva vald on majanduslanguse aastatel suutnud hoida jooksvad tulud - kulud tasakaalus. 2011. aasta 30. septembri seisuga on tulumaksu laekumise kasv võrreldes 2010. aastaga sama perioodiga kasvanud 6%. Suuremate investeeringute omaosaluste katmiseks tuleb siiski kasutada pangalaenu.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 kohaselt võib netovõlakoormus aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60%ni vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Põhitegevuse tuludena käsitletakse maksutuluseid, kaupade ja teenuste müügitulu, saadavaid toetusi ja muid tegevustulusid. Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivara müügitulu, põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist ega finantstulusid.

Põhitegevuse kuludena käsitletakse tegevuskulusid ja antavaid toetusi. Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ega finantskulusid.

Tabelis nr 8 on esitatud Laeva valla eelmise aasta tegelik, jooksva aasta ning eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus.

Tabel 8. Laeva valla eelmise aasta tegelik, jooksva aasta ning eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Netovõlakoormus(eurodes)	44669	113340	81117	98740	101320	98368
Netovõlakoormus %	6, 5	18, 4	12, 4	14, 7	14	14

Laeva valla eelarvest finantseeritakse järgmisi hallatavaid asutusi: Laeva Põhikool, Laeva Lasteaed, Laeva Raamatukogu, Laeva Kultuurimaja. Laeva vald oma hallatavate asutustega annab tööd 42 inimesele.

6.3. Laeva valla põhitegevuse tulude prognoos

Aastatel 2012-2015 kasvavad Laeva valla tulud igal aastal umbes 2%. Võrreldes 2011. aastaga prognoositakse 2015. aastaks tulude kasvu 84 246 eurot ehk eelarve tulubaas suureneb sel perioodil 13,6%.

Tulude kasv tuleb peamiselt maksutulude kasvust, mis omakorda tuleneb maksumaksjate ja keskmise palga kasvust. Tulumaksu laekumist mõjutab negatiivselt tulumaksu määra langetamine 20%-le aastal 2015.

Maamaksu on prognoositud samal tasemel. 2013. aastal peaks see vähenema, sest hakkab kehtima maksusoodustus elamumaaale.

2012. aastal on planeeritud osta 19-kohaline buss, võtta tööle konkursi korras bussijuht ning hakata pakkuma transporditeenust.

Riigi poolt eraldatava tasandusfondi toetus on kavandatud eelarvestrateegia perioodil samal tasemel. Sellele lisandub aastast 2013 elamumaa arvelt saamata jäänud maamaksu osa, mis kompenseeritakse omavalitsustele.

Tabel 9. Põhitegevuse tulud

Näitaja	2010 täitmine	2011 eelarve	2012 projekt	2013 projekt	2014 projekt	2015 projekt
Põhitegevuse tulud kokku (eurodes)	682 300	617 315	656 000	672 000	687 230	701 561
Maksutulud	388 424	397 212	422 540	431 650	443 660	455 670
sh tulumaks	327 200	332 661	358 000	368 000	380 000	392 000
sh maamaks	60 340	63 912	63 900	63 000	63 000	63 000
sh muud maksutulud	883	639	640	650	660	670
Tulud kaupade ja teenuste müügist	60 339	36 960	38 000	39 000	40 000	41 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	154 289	157 872	148 825	153 893	153 570	153 791
sh tasandusfond (lg 1)	27 099	39 632	39 600	45 000	45 000	45 000
sh toetusfond (lg 2)	123 525	107 712	107 000	107 800	108 000	108 500
sh sõltuvalt üksuselt						
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	3 665	10 528	2 225	1 093	570	291
Muud tegevustulud	79 249	25 271	46 635	47 457	50 000	51 100

6.4. Laeva valla põhitegevuse kulude prognoos

Laeva valla tegevuskuludes on kajastatud vallavolikogu eelarvepoliitilised otsused, mis tagavad valla arengu järjepidevuse.

Eelarvestrateegias kajastuvate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada prioriteetide ümberhindamisega, eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkusega ja vajaduspõhisusega, kokkuhoiu võimalustega ja säästliku majandamisega. Eelarvestrateegia perioodil kogukulude maht kasvab.

Järgnevalt on toodud arvestuspõhimõtted, mida tegevuskulude prognoosimisel on arvestatud.

Vallavalitsuse, volikogu ja hallatavate asutuste kinnitatud palgamäärad on aastast 2008. Palgakulude kasvuks on planeeritud 2013. aastal 2,6%.

Alates aastast 2013 avaneb elektriturg ning see toob kaasa elektrihinna tõusu.

Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse fondi suuruseks on 0,5% eelarve tuludest.

Tabel 10. Põhitegevuse kulud

Näitaja	2010 täitmine	2011 eelarve	2012 projekt	2013 projekt	2014 projekt	2015 projekt
Põhitegevuse kulud kokku (eurodes)	642 634	620 878	636 000	647 000	657 000	667 561
Antavad toetused tegevuskuludeks	38 133	47 161	30 000	30 000	30 000	30 000
sh sõltuvatele üksustele						
Muud tegevuskulud	604 501	573 717	606 000	617 000	627 000	637 561
sh personalikulud	388 644	348 112	380 000	390 000	400 000	410 000
sh majandamiskulud	214 838	222 046	224 000	225 000	225 000	225 561
sh muud kulud	1 019	3 559	2 000	2 000	2 000	2 000

6.5. Investeeringud 2012–2015

Investeeringuid on käsitletud tabelis nr 7. Investeeringute kogusummaks on planeeritud 552 556 eurot, millest omaosalus oleks 110 700 eurot ja fondidest taotletav summa 441 856 eurot. Koolimaja kapitaalremondi eelarve oleks 48 000 eurot, lasteaia õueala korrastamine 41 986 eurot, bussi kasutusrendi tasumine 16 000 eurot, perearstikeskuse maakütte tasumine 6 570 eurot, Väänikvere tee 7 maja kapitaalremont 200 000 eurot ning Laeva-Siniküla kergliiklustee rajamine 180 000 eurot. 2012-2013. aastal ehitatakse välja interneti ühenduse parandamiseks uus kaablite võrgustik. Valla osalusega on moodustatud MTÜ Valguskaabel, mille tööde teostamise summa on 50 037 eurot.

6.6. Finantseerimistingud ja laenukohustused 2011-2015

Eelpool toodud investeeringute kavas planeeritud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistingute mahu suurenemist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Tabel 11. Finantseerimistingud 2011-2015

Finantseerimistegevus	2011	2012	2013	2014	2015
Laenude võtmine	0	37 000	47 237	44 000	32 500
Kohustuste vähenemine	-33 464	-34 058	-29 612	-41 421	-35 452
Raha jääk aasta algul	66 656	51 656	51 656	51 656	51 656
Raha jääk aasta lõpul	51 656	51 656	27 547	43 138	48 990
Finantseerimistegevus kokku	-33 464	2942	17 625	2579	-2952

Kuna Laeva vallal on vajadus investeerida suuremas mahus kui on planeeritav tegevustulude ja –kulude ülejääk, saab neid teostada kaasates laenu raha.

Tabel 12. Laenukohustused 2011-2015 (eurodes)

01.01.2011	113 340	Selgitus
Laenu teenendamine	-33 464	
31.12.2011	79 876	4 000 Bussi kasutusrent
		10 000 interneti kättesaadavuse parandamine
		10 030 lasteaia õueala omaosaluse katmine
		6570 perearstikeskuse maaküte
		6400 koolimaja kap. rem
Laenu teenendamine	-34 058	
31.12.2012	82 818	
Laenu lisandumine	47 237	4 000 Bussi kasutusrent
		3200 kooli remondi omaosalus
		40 037 interneti kättesaadavuse parandamine
Laenu teenendamine	-29 612	
01.12.2013	100 443	
Laenu lisandumine	44 000	4000 Bussi kasutusrent
		40 000 Väänikvere tee 7 maja kap. rem
Laenu teenendamine	-41 421	
01.13.2014	103 022	
Laenu lisandumine	32 500	4000 Bussi kasutusrent
		28500 kergliiklustee Laeva-Siniküla
Laenu teenendamine	-35 452	
31.12.2015	100 070	

Tabel 13 Netovõlakoormus 2011-2015

Finantseerimistegevus	2011	2012	2013	2014	2015
Netovõlakoormus (eurodes)	113 340	81 117	98 740	101 320	98 368
Netovõlakoormus (%)	18,40%	12,40%	14,70%	14,70%	14,00%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	370 389	393 600	403 200	412 338	420 937
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,00%	60,00%	60,00%	60,00%	60,00%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	257 049	312 483	304 460	311 018	322 569

7. ARENGUKAVA TÄITMISE JÄLGMINE JA HINDAMINE

Arengustrateegia täitmist kontrollib ja hindab vallavolikogu. Iga aasta lõpus tehakse kokkuvõtte ja analüüs saavutatust. Uued tegevused määratakse kindlaks enne uue eelarve vastuvõtmist. Arengustrateegia eesmärkide hindamiseks jälgitakse teatud indikaatorite muuust. Need indikaatorid on elanikkonna üldine elatustase, tööhõive, tööjõu kvaliteet, rahvaarv ning rahva haridustase.

Vallavalitsus teostab igal aastal arengukavas ja tegevuskavas fikseeritud arengusuundade realiseerimise monitooringu. Selles tuuakse välja nii saavutatud edu kui ka probleemid, mis takistavad arengukava elluviimist, samuti need seisukohad arengukavas ja tegevuskavas, mis uute arengute taustal võivad osutada küsitavaks. Samuti jälgitakse küla arengukavasid ning neis tehtud muutuseid. Nendest tulenevalt tehakse volikogule ettepanek kas muuta arengukava ja/või tegevuskava või jääda olemasoleva redaktsiooni juurde.

8. ARENGUKAVA AVALIKUSTAMINE, EDASINE MENETLEMINE JA VASTUVÕTMINE

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 lg 6 sätestab: “Valla- või linnavalitsus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava koostamisse. Teade arengukava või selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel või muul viisil valla või linna põhimääruses sätestatud korras. Arengukava peab enne kinnitamist olema avalikult kättesaadav vähemalt kolm nädalat.

8.1. Avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekute arvestamine

Vallavalitsus koostab kõikide saabunud ettepanekute ja arvamuste kohta protokoll. Kohalik omavalitsus teeb pärast avaliku väljapaneku lõppu otsuse ettepanekute arvestamise või mitteametustamise kohta.

8.2. Arengukava kehtestamine

Arengukava kehtestamise õigus on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel üksnes kohaliku omavalitsuse volikogul. Arengukava kehtestamise ametliku toimingu aluseks võetud arengukava kaust ja lahtised lisamaterjalid tuleb tõestada, varustades need templiga ja märkega selle kohta, millise õigusaktiga arengukava on kehtestatud. Juhul kui arengukava muudab varasemat arengukava, peab arengukava kehtestamise otsus kajastama ühtlasi ka otsust muuta varasem arengukava. Arengukava kehtestamisest teatab kohalik omavalitsus kohalike massiteabevahendite kaudu, näidates nii üles lugupidamist omavalitsuse elanike vastu.

8.3. Arengukava muutmine

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele tuleb arengukava vaadata läbi iga aasta 1. oktoobriks. Soovitused selle võimalikuks menetlemiseks on toodud selle peatüki alguses.

9. LISAD

- 9.1 Kärevere ja Kämara külade koosoleku protokoll
- 9.2 Siniküla küla koosoleku protokoll
- 9.3 Laeva küla koosoleku protokoll
- 9.4 Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühma koosoleku protokoll
- 9.5 Valla arengu, ettevõtluse ja keskkonna töörühma koosoleku protokoll
- 9.6 Hariduse, kultuuri, spordi ja noorsootöö töörühma koosoleku protokoll

Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025
Avalik arutelu – Kärevere ja Kämara küla, Kärevere koolimaja

PROTOKOLL

16.06.2011. a

Algus kell 18.15, lõpp kell 19.58

Koosolekut juhatas ja protokollis Kaimo Puniste

Koosolekul osalesid: Vallavolikogu liige Jüri Koster

Vallavalitsuse: ametnikud: Maris Aleksašin, Kaimo Puniste, Kadri Lepasaar, Maire Jõgi

Vallaelanikud: Heigo Lomp, Virge Vainu-Bamberg, Marek Bamberg, Leho Tõnne, Rein Nadel, Rein Zubsberg, Aldo Adami,

Üheks suureks vajakajäämiseks Kärevere külas on ühise vee- ja kanalisatsioonisüsteemi puudumine. Hetkel on kasutusel vana puurkaev, kust saab vett Käreveres asuv kortermaja, eramute veevajadus on lahendatud individuaalsete salvkaevude ja puurkaevudega.

Ühise kanalisatsioonisüsteemi puudumine on probleemiks, on kohti, kus puudub korralik lokaalne reovee käitlemissüsteem.

Tulevikuperspektiivis oleks võimalik kanalisatsiooni ja vee murede lahendamine läbi Kalda ja Toominga kinnistute detailplaneeringualale planeeritava puurkaevu ja reoveekäitlussüsteemi.

Kergliiklusteed on liiklemiseks ning sportimiseks vajalikud. Hetkel on vallavalitsus teinud projektitaotluse kergliikluskavva Laeva-Siniküla kergliiklustee rajamiseks.

Jüri Koster arvas, et perspektiivsem oleks olnud hoopis Laevast Valio suunas kergliiklustee rajamine, kuna inimesed liiguvad sinna tööle.

Kärevere koolimajale on vaja väljund leida, mõtteid on palju olnud. Kärevere-Kämara külaselts kasutaks heameelega osasid ruume, tervet maja ei kasutaks.

Koolimaja oleks võimalik lisaks külaseltsi ruumidele rajada ka vallavalitsuse infopunkt. Kaugtöökeskuse loomine on samuti mõttes olnud.

Kärevere koolimaja juurde peaks SA looma, võtma inimese etteotsa kes hakkaks kogu maja haldama ning majandama.

Muret teevad ka tolmavad teed, teid peaks kastma.

Jäätmemajandus: korraldatud jäätmeveoga hoiaksime kindlasti kokku. Ühele leibkonnale tuleks ära vedu odavam. Prügiautod ei pääse majapidamiste juurde, inimesed peavad prügi tee äärde tooma – siin aga kaasneb oht konteineri varguseks või siis prügi laialilaotamiseks.

Kindlasti peab ära korraldama ka ohtlike ja suuremõõtmeliste jäätmete kogumise – korra aastas võiks tuua küladesse konteineri.

Valla koduleht peaks olema informatiivsem, lubade taotluse blanketid peaksid olema lihtsalt leitavad.

Kaimo Puniste

Koosoleku juhataja

PROTOKOLL

17.06.2011. a

Algus kell 17.40, lõpp kell 19.36

Koosoleku juhataja ja protokollija Kaimo Puniste

Koosolekust võtsid osa:

Vallavolikogu liikmed: Elviire Villa, Endel Sõster, Karmen Kukk

Vallavalitsuse ametnikud: Maris Aleksašin, Kaimo Puniste, Kadri Lepasaar

Vallaelanikud: Maie Akker, Ain Luhaste, Evi Zirnask, Vello Grigorjev, Meinhard Looderaud, Ülle Luts, Marek Loputsjak

KUULATI:

Kaimo Puniste mõtteid, kuidas Siniküla küla peaks edasi arenema. Peamisteks teemaks on jätkuvalt riigi omandis oleva maa planeerimine ning munitsipaliseerimine. Idee on nn putkamajandusele lõpp teha, vaja on korralike kuure/varjualuseid, kus saab talvepuid ja aiatööriistu hoida

Probleemideks veel:

Külarahvale teeb muret Siniküla sauna kehv seisukord, vald peaks selle eest hoolitsema. Siinkohal oodatakse palju valla toele, ise midagi ära teha ei julgeta, sest mine tea, mis KOV mõtleb.

Vallavalitsuse idee on siiski leida Siniküla saunale väljund – keegi, kes ise majandaks ennast saunaga ära. Sümbioosis koos saunaga võiks toimida ka Siniküla klubiruum. Külaelule on vaja uus hing sisse puhuda aga hetkel initsiaatorid kahjuks puuduvad.

Sellel aastal rajatakse KIK'i rahade abiga Sinikülla puurkaev, mis peaks lahendama veeprobleemid kortermajades ja tulevikuperspektiivis ka eramutes – uus kaev on planeeritud võimsusega, mis tagaks vee 50 leibkonnale. Kui puurkaev valmis saab, tehakse tarbijatega korralikud lepingud, mis tagavad järjepideva arvete maksmise – hetkel on külas vee tarbimise eest maksimisega vajakajäämisi. Veemajandusega tegelemise peaks üle andma MTÜle.

Korterites on vaja kasutusele võtta veefiltreid – ilma filtrita on vee kvaliteet kehvem, sest torustikud on vanad ning oksüdeerunud. Filtrite kasutuselevõtt parandaks vee kvaliteeti. Hetkel kasutuses olevast kaevust on võetud veeproovid, mille näitajad vastavad seadusega sätestatud normidele (välja arvatud raua osas), samas on elanike suust ikka nurinat kuulda.

Keldri katus on lume raskuse all sisse kukkunud. Keldri kasutajad teeksid katuse korda, kui see oleks nende oma, järjekordselt kardetakse, et vald võtab keldri käest ära ja nende investeeringud lähevad sellisel juhul luhta.

Kuurid peab korda saama ja ära lahendama probleemi, kus mõnel korteril puudub puude hoidmiseks ruum, aga teisel korteril on neid kasutusel kolm.

Puukuuride juurde peaks tekitama kõigile kasutatavad riidekuivatusnöörid. Hetkel on olemas aegu näinud postid, kuhu saaks nöörid külge panna, kuid seda pole tehtud.

Kindlasti peaks moodustama kortermajade juurde ühistu(d). Majade ehituslik seisukord muutub üha kehvemaks, küttesüsteemid on iganenud, kohati ei ole remonti tehtud ca 30 aastat. Jõulist eestvedajat on vaja.

Majaelanikud on oma jõududega üritanud ümbrust korras hoida, aga jõud ei käi kohati üle. Äkki on võimalik valla murutraktorit laenata muruniitmiseks? Põhimõtteliselt on vana murutraktori laenamine mõeldav, reeglid peab paika panema.

Siniküla tee ääres olevad kraavid on kehvast seisust ning vajavad rekonstrueerimist, et üleliigne vesi seisma ei jääks.

Bussipaviljon vajab remonti, tegemist on vana ehitisega aga samas unikaalse arhitektuurse rajatise – seda peaks tulevastele põlvetele säilitama.

Sinikülas võiks olla ühiskondlikult kasutatav laste mänguväljak.

Kaimo Puniste
Koosoleku juhataja

PROTOKOLL

20.06.2011. a

Algus kell 19.00, lõpp kell 21.45

Koosoleku juhataja ja protokollija: Kaimo Puniste

Koosolekust võtsid osa:

volikogu liikmed: Karmen Kukk, Külli Suvi.

Vallavalitsuse ametnikud: Maris Aleksašin, Kaimo Puniste, Kadri Lepasaar, Maire Jõgi.

Vallaelanikud: Astrid Kukk, Valve Läht, Asta Nõmmeots, Virve Saarma, Virve Tamm, Ene Priks.

KUULATI:

Kaimo Puniste sõnavõttu, milles ta tutvustas enda mõtteid valla arengukava kohta.

Elamumajandusega tuleks tegeleda (majad korda, võimalused läbi KredExi jne).

Virve Saarma väitis, et KredExist laenu saada on keeruline, kuna igas majas on üürivõlglasi.

Väideti, et lapsed juba lõhuvad Emajõe Veevärgi poolt parki paigaldatud veevärgi aparatuuri.

Probleemiks ka vana sovhoosi kontor. Jälle on ukсед aknad lahti kistud ja käiakse seal lõhkumas.

Vallapoolne koostöö laste ja lastevanematega nõrk.

Pakuti välja mõte, et võib olla oleks vallal sügistööde tegemisel võimalik rakendada tööle korterites elavaid üürivõlglasi.

Probleemideks veel:

Sigala virts haiseb. Kas saaks midagi selle vastu ette võtta (biogaasid – tootmine)?

Teehooldus – tee tolmuwabaks. Kas oleks võimalik kasta? (Laeva-Kärevere tee – jubedalt tolmas)?

Kultuurimaja ja Purje tee 1 vaheline tee teha korda (kivi juurest majade juurde).

Üldiselt on teede olukord suhteliselt halb.

Kergliiklusteid oleks vaja.

Ratastooliga ei saa poodi, ambulatooriumisse, kooli, lasteaeda. Kultuurimajja hetkel saab.

Sotsiaalkorterid

Perearsti maja kütte teema.

Hooldekodu – miks ei võiks vallas olla. Pakuks naabervaldadele teenust.

Maire Jõgi rääkis, et koduteenusepakkujat koolitada pole hetkel vaja, sest praegu on kliente vähe. Inimesed ei soovi endale abistajat, võimalik, et tegu on usalduse puudusega.

Hooldusteenus – vana inimene vajab tuge, tahab rääkida, hea oleks kui keegi tooks süüa jne.

Maire Jõgi tutvustas ka häirenupu saamise võimalust.

Kohalolnud vallaelanikud soovisid, et vanad inimesed saaks küttepuude toetust ja kindlasti säiliks põhikool.

Arutati, kuidas oleks võimalik lapsi tagasi tuua siia kooli. Äkki anda koolile mingi suund (sport, arvuti)?

Lastel pole tegevust - peaks olema suunamise võimalus, et keegi järgiks tegevusi (noortetuba).

Ujumiskoht võiks olla.

Külakiik – kultuurimaja juurde.

Lastemänguväljakule asju juurde, nukumaja näiteks. Erinevad ronimisatraksioonid jne. rulluispark, kujud (võibolla paluda Rudolf Mägi)

Lilleamplid valgustite külge.

Bussipeatused korda – mingi vahva mõte.

Päästeameti säilimine/taastamine - Laeva abikomando. Ei ole pealikku.

Infovahetus – foorum või midagi sarnast.

Külavanem, külakoosolekud – inimestele võimaluse anda suhtlemiseks.

Tuleb tagada lasteaia kohad kõigile eelkooliealistele lastele.

Traditsiooniliste pidude ja spordivõistluste säilimine - spordipäev Puurmaniga jne.

Sõprusvaldadega võiks midagi toimuda. Suhted on soiku jäänud.

Sündinud lastele võiks olla mingi pidu (uute kodanike pidu/vastuvõtt). Hetkel antakse raamat ja on muidugi toetus. Praegu päris pidu ei ole.

Vallaleht - ilma meeskonnata ei tee seda.

Kaimo Puniste

Koosoleku juhataja

TÖÖGRUPI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Algus: 17.43, Lõpp: 20.25
04.08.2011. a

Koosoleku juhataja ja protokollija Kaimo Puniste
Koosolekust võtsid osa:
Vallavolikogu liikmed: Karmen Kukk
Vallavalitsuse ametnikud: Maire Jõgi, Kaimo Puniste
Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühma liikmed: Ivika Oja, Virge Vainu-Bamberg

Kaimo tutvustas enda mõtteid:

Hetkel vaadeldakse rohekm vanemate imeste probleeme, kindlasti ei tohiks unustada ka noori, sest nemad on meie tulevik.

Koduhoolduse pakkumine (tugiisik) – hea kui kui leiaks võimaluse suuremal määral koduhoolduse teenuse pakkumiseks. Vanematel inimestel on ikka probleem, et ei soovita kodust lahkuda, samas nende endi huvides on kasulikum, kui nad oleksid hooldekodus, kus arstiabi käe-jala juures jne.

Tartus pakutakse koduõendus teenust, KOV finantseerib. Selliseid patsiente, kes vajavad antud teenust on vähe, aga samas on teenus neile vajalik.

Vald võiks koolitada hooldustöötaja – kes hakkaks eraettevõtjana teenust pakkuma – pms. võiks antud teenus olla teenuse saajale tasuline (hooldekodus ju maksad teenuse eest). Kindlasti peaks säilima abivajajatele toidu viimine.

Teenuse pakkumisel peab olema kindel eesmärk ning hästi teenus hästi läbi mõeldud.

Vald võiks pakkuda „supiabi” – kuna lasteaias jääb suppi üle siis võiks sellele väljundi leida, takistavaks teguriks võib saada Terviseamet. Eelnevalt on suppi viidud vanematele inimestele – eriti vajalik on teenus neile, kes tulevad näiteks haiglast ja vajavad mõnda aega igapäeva elu korraldamises tuge.

Läbi hooldustöötaja võiks abivajajad kaardistada

Pereõe teenus – antud teenus ei peaks olema ainult eakatele vaid kõigile abivajajatele sealhulgas ka noortele – kindlasti peaks teenust pakkuma noortele emadele, kes vajavad sünnitusjärgselt tuge/nõuandeid.

Pereõde käib hetkel pärast sünnitust koduvisiidil, hiljem niipalju tuge enam ei ole, kui siis ainult lisateenusena.

Koduõenduse teenust otseselt igapäevaselt vaja ei ole, kuid valmisolek võiks olla kui tekkib hädaolukord (nt sotsiaalprobleemid jne).

Häirenupu teenus – hetkel on vallal 3 häirenuppu kasutuses. Teenus õigustab enda olemasolu ning sellega peab jätkama.

Supiköök – sümboolse tasu eest võiks suppi jagada, tasuta ei saa midagi jagada, sest sellega kaasnevad alati erinevad probleemid.

Toetused – majanduslikku toetust võiks anda mingi periood – nt kui inimene tuleb haiglast või on mingid muud ajutised probleemid, mis pärsivad töölkäimist.

Alkoholism/narkomaania – teavitustöö nii alkoholismi kui ka narkomaania teemadel peaks toimuma maast madalast.

Noorte tegevusetus – noortele on väljundit vaja, hetkel jõlgutakse niisama ringi või tehakse bussijaamas lollusi (tarbitakse alkoholi, soditakse, lärmatakse jne). Noortetuba on üks võimalus noortele tegevuse leidmiseks. Neil on vaja kohta, kus koos käia. Kultuurimaja teine korrus on korralikult remonditud ning seda saab kasutada noortetoana. Pikemas perspektiivis võiks mõelda Väänikvere tee 7 hoone peale – see on vaja nagunii rekonstrueerida, miks ei võiks esimesele korrusele rajada korraliku noortekeskuse (loomulikult kui on nõudlust). Keskuses peab olema kindlasti huvijuht, kes lastega tegeleb.

Kergliiklusteed – valla elanikele on vaja sportimiseks kergliiklusteed, hetkel kasutatakse sportimiseks (jalgratas, rulluisk, jooksmine jne) liikluseks tihedalt kasutusel olevat Laeva-Siniküla vahelist riigimaanteed.

Pangabuss – vallas võiks käia pangabuss, see annab võimaluse sularaha väljavõtmiseks ning väiksemata teenuste osutamiseks. Buss peaks kindlasti käima kõigis suuremates külades – Kärevere, Siniküla, Laeva.

Töötus – vald peaks tagama töötutele võimaluse töötukassasse minna.

Valla buss – rahvale peaks vastu tulema ja pakkuma võimalust kaugematest küladest valda, poodi, apteeki, arsti juurde liikumiseks.

Ambulatooriumi maja on amortiseerunud, kõige suuremaks probleemiks on korraliku küttesüsteemi puudumine. Hetkel tegeletakse selle nimel, et 2011. a ambulatooriumisse uus küttesüsteem saada.

Beebikool – lastele on vaja loovust õpetada. Beebide võimlemine võiks olla. Noored emad võiks klubi teha, saavad koos käia ning omavahel murepunkte arutada ning üksteist aidata.

Tervislik eluviis – tervislike eluviise on vaja propageerida. Hetkel kaardistatakse valla tervislikku seisundit, mille tulemusel koostatakse terviseprofiil, see annab võimaluse läbi INNOVE natukene toetust saada terviseedenduse peale.

Kaimo Puniste
Koosoleku juhataja

Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025
Valla arengu-, ettevõtluse- ja keskkonna töörühma koosolek

TÖÖGRUPI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Algus: 14.07, Lõpp: 16.27
05.08.2011. a

Koosoleku juhataja ja protokollija Kaimo Puniste

Koosolekust võtsid osa:

Vallavalitsuse ametnikud: Maris Aleksašin, Kaimo Puniste

Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühma liikmed: Enn Tumm, Kadri Lepasaar

Ettevõtjate klubi – vallas peaks olema ettevõtjate klubi, see annab võimaluse ettevõtjate omavahelise kommunikatsiooni tekkele – hetkel nokitseb igauks omaette. Klubi võiks koos käia näiteks kord kvartalis – toimuks seminari vormis. Inimesi peaks julgustama ettevõtlusega alustama – võiks kutsuda töötukassa konsultandi kohapeale rääkima.

Noortekeskus – valda on vaja noortekeskust. Tugevat eestvedajat on vaja. Rahalised võimalused peab leidma, et huvijuhti pidada. Vabatahtlikkuse alusel võib asi soiku jääda. Kooli huvijuhti saaks kaasata, tema saaks koolis uurida, et mida lapsed tahavad jne. Kindlasti peaks kaasama õpilasomavalitsuse.

Kui juba alustada siis peaks noortetuba toimima jääma.

Alustada võiks kultuurimaja teisel korrusel, edaspidi saab vaadata kui suured on noorte vajadused ning siis vastavalt võimalustele miskit suuremat kuhugi ehitada.

Kaugtöökeskus – mujal maailmas väga populaarne. Äkki toimiks ka meil. Peab uurima kuidas seda luua ning mis on selle plussid ja miinused. Võimalikud variandid on Kärevere kool, Väänikvere tee 7.

Lastehoid - keegi võiks teenust pakkuda. Hetkel on küll lasteaiakohti piisavalt, et kõigile jaguks. Probleemiks on pigem sõimerühma puudumine.

Turism – Kuidas meelitada turiste valda? Loodusturismina toimib hetkel Alam-Pedja.

Jõe ja paisjärve peab korda saama, sinna annab väikese puhkeala tekitada, mis meelitaks samuti külalisi. Äkki peaks matkaraja Laeva jõe äärde rajama, veeturismi peaks arendama.

Veesõidukite tankimiskoht – vajalik! Kärevere silla juurde võiks peale tankimiskoha rajada ka sadamakaile kalastustarvete müügikoha.

Korraldatud jäätmevedu – kindlasti peaks seda koos naabritega tegema, üksi pole võimalik teha, st on raske.

Ohtlike jäätmete ja suurjäätmete keskus – tekitada plats – ilmselt peaks olema mehitatud, kes tegeleb selle majandamisega jne. Korra aastas võiks kogumisringe erinevates külades teha.

Biogaaside kasutusele võtt – et sigala ei haiseks jne. Sigalaga peaks koostööd tegema ning leidma lahendusi antud probleemi lahendamiseks. Biogaasi annab küttesüsteemides ära kasutada.

Kaimo Puniste
Koosoleku juhataja

TÖÖGRUPI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Algus: 10.05,

08.08.2011. a

Koosoleku juhataja ja protokollija Kaimo Puniste

Koosolekust võtsid osa:

Vallavolikogu liikmed: Karmen Kukk, Külli Suvi

Vallavalitsuse ametnikud: Maire Jõgi, Kaimo Puniste, Maris Aleksašin

Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu töörühma liikmed: Nadežda Niklus, Benno Kannela, Kei Karlson, Merle Raikküla

Lasteaed,

Liitrihmad – paari aastaga näeb ära mis juhtuma hakkab, kui probleemid tekivad, siis teame vastavaid meetmeid kasutusele võtta,

Mänguasjad ja lauad/rekvisiidid hakkava rotatsiooni korras liikuma ülalt alla ja alt ülesse. Kasvatajad saavad vaheldust, lapsed saavad ühe kasvataja käe all õppida kuni lasteaia lõpuni.

Hommikupoolikul õppekasvatuse osa, õhtul mänguline osa.

Sõimerühma soov – üksikud soovid on olemas, kuni 14 last peaks olema, et rühma avada. Ühe variandina on võimalus koduhoiuteenust pakkuda. Uue rühma avamiseks hetkel ruumi ja personali pole. Infot peaks koguma enne kui sõimerühma avama hakatakse, et vajadusel oleks võimalus sõimerühm tekitada, seda võimalust ei pea kasutama, kui nõudlus puudub.

Õueala on vaja korda saada, samuti vajab uuendamist maja ning mööbel.

Üldharidus

Hetkeseis on selline, et 9 õpilast käib Puurmani koolis, osad käivad Tartus. Laeva Põhikoolis käib 51 last. 4 õpilast vajavad lihtsustatud õppekava järgi õpetamist.

Uus õppekava peab olema 2013. aastaks rakendunud, hetkel käib töö selle kallal. Koolile on oma niši vaja.

Liitklasside korral ei tohiks õpetajal olla korraga kolme gruppi õpetatavaid. Probleemiks on erinevad õppekavad (osad lihtsustatud), õpetajatel suur koormus ühe klassi peale. Õpilaste arv on väike, kahe aasta pärast ilmselt ei saa enam esimest klassi lahus hoida kuna kooli läheb suure tõenäosusega ainult 3 last.

Vajaliku tööjõu hoidmine on raske, kuna töökoormus on suhteliselt väike. A-keeleks on sellest aastast inglise keel. Kohaliku kultuuri (Kursi kihelkond jne) õppekavasse lisamine.

Kool peaks jääma, vähemalt samal tasemel mis hetkel – mõtlema peaks siiski suurelt, miskit kommi on vaja, et lapsi ära ei viidaks teistesse koolidesse. Huvijuhi vajadus – 0,1 kohta hetkel, seda on ilmselgelt väga vähe. Raamatukogu võib Laeva raamatukoguga kokku panna, õpikufond jääks kooli. Tööõpetusklass tulevikuperspektiivis lasteaia majast välja viia, spordihoonesse. Seda ruumi saaks kasutada sõimerühmaks.

Kooli ja lastevanemate vahelist kommunikatsiooni on vaja parandada. Lastevanamatele on koolitust vaja (rahvaülikool vms) – kogukonna ühtsustamiseks.

Huviringid: äkki peaks kooli ja kultuurimaja omad ühendama? Hetkel on inimesed liiga passiivsed, väikese grupiga töötamine ei tasu ära.

Kui kooli tahame säilitada aga õpilaste arv väheneb, siis peab KOV leidma rahalised võimalused õpetajatele palgafondi leidmiseks.

Sport:

2007-2013. aastateks tehtud arengukava järgi ei ole veel kõik asjad korda saanud.

Maakütte peab kooli juures korda saama, et siis jalgpalliväljak korda teha.

Kergliiklusteed – suvel kasutatav ja talvel oleks võimalik ka suusarada sinna sisse sõita.

Palliväljakud – koolimaja juurde, seal on lähedal pesemis- ja riietumisvõimalus. Kooli palliväljakud võiks valgustada, see annaks sportimise võimaluse ka pimedal ajal. Ranna juurde võiks palliväljaku rajada, aga seal on teatavad probleemid – pesemis- ja riietusvõimaluste puudumine. Hooldus on keerulisem kui koolimaja juures.

Rahvaspordi mängud – (külade mängud, valla tervisespordipäev) Esialgu suvine üritus, kui asi käima läheks siis võiks ka talvel teha. Üks aeg on valla aastapäev iga-aastaselt.

Kultuur

Kultuuri asjadega võiks edasi minna sama rada mis Ene on hetkel ajanud. Kultuurimaja tagumine lavaplats (kividega) võiks suurem olla.

Noorsootöö

Noortetuba – võimalikud variandid on Väänikvere tee 7, ambulatoorium, uus maja, kultuurimaja. Noortekeskusele on juhti vaja – noored peaks ise initsiatiivi leidma.

Noortekeskuse juht peaks palgal olema – ülesanneteks oleks juhendamine ja noortekeskuse arendamine. Esmalt on vaja leida palgafond, siis inimene (võiks olla kohalik)

Lastelaagri avamine – esimese hooga 5 päeva, hiljem võib pikem aeg olla. Tasuks pakuks neile hüvesid (reis vms). Rahalise tasustamise korral peab üle vaatama kuidas see juriidiliselt õige on.

Elanikkond

Vaba pinda elamiseks on suhteliselt vähe, noortel pole kuhugi kolida ja lähevadki Laevast minema.

Kaimo Puniste
Koosoleku juhataja